

L. XXXI

JULIJ - AVGUST

1935

SALEZIJANSKI VESTNIK 4

S prilogom Življenje sv. J. Boska

Poštnina plačana v gotovini

Vodstvo sotrudstva opozarja na sledeče:

1. Vse dopise in pošiljke naslavljajte na „Vodstvo salezijanskega sotrudstva, Rakovnik, Ljubljana“. Večkrat nastanejo pomote in zamude radi nepopolnega naslova.

2. Ko pošljete kak zneselek, nikdar ne pozabite na zadnji strani položnice ali nakaznice zapisati **namen pošiljke**, da moremo brez zamude in iskanja takoj pravilno vknjižiti.

3. Za pošiljke denarja se poslužujte naših položnic: štev. ček. rač. **12.945** z naslovom „Salezijansko sotrudstvo, Vodstvo, Rakovnik p. Ljubljana“. Ako nimate pri rokah take položnice, lahko dobite na vsaki pošti navadno položnico (za 25 par), na katero zapišete številko našega čekovnega računa 12.945 in naš naslov. Lahko pošljete tudi po položnici štev. **16.498** z naslovom: „Knjižice“, uprava, Rakovnik, p. Ljubljana. Po eni in isti položnici lahko pošljete za več namenov hkrati, samo da zabeležite na zadnji strani namen pošiljke. S tem prihranite stroške sebi in nam.

ČEŠČENJE PRESV. SRCA JEZUSOVEGA

Debelo tiskana številka zaznamuje skupino; prva za njo opravilo, druga dan, kdaj naj se opravi zadostilno sv. obhajilo. — Vsak naj si zapomni, h kateri skupini spada. Kdor bi ne mogel opraviti zadostilnega sv. obhajila v določenem dnevu, naj si izbere drug dan.

V avgustu: 1. 5, 5 — 2. 6, 6 — 3. 7, 7 — 4. 8, 8 — 5. 9, 9 — 6. 1, 10 — 7. 2, 11 — 8. 3, 12 — 9. 4, 13 — 10. 5, 14 — 11. 6, 15 — 12. 7, 16 — 13. 8, 17 — 14. 9, 18 — 15. 1, 19 — 16. 2, 20 — 17. 3, 21 — 18. 4, 22 — 19. 5, 23 — 20. 6, 24 — 21. 7, 25 — 22. 8, 26 — 23. 9, 27 — 24. 1, 28 — 25. 2, 29 — 26. 3, 30 — 27. 4, 31 — 28. 5, 1 — 29. 6, 2 — 30. 7, 3 — 31. 8, 4

V septembru: 1. 6, 6 — 2. 7, 7 — 3. 8, 8 — 4. 9, 9 — 5. 1, 10 — 6. 2, 11 — 7. 3, 12 — 8. 4, 13 — 9. 5, 14 — 10. 6, 15 — 11. 7, 16 — 12. 8, 17 — 13. 9, 18 — 14. 1, 19 — 15. 2, 20 — 16. 3, 21 — 17. 4, 22 — 18. 5, 23 — 19. 6, 24 — 20. 7, 25 — 21. 8, 26 — 22. 9, 27 — 23. 1, 28 — 24. 2, 29 — 25. 3, 30 — 26. 4, 1 27. 5, 2 — 28. 6, 3 — 29. 7, 4 — 30. 8, 5 — 31. 9, 6

Nove častivke:

10. skupina: Požun Matilda, Sevnica. Rižnar Neža, Beograd.

Molimo za umrle sotrudnike in sotrudnice:

Alič Ivanka, Polhovgradec;
Arnež Jože, Srednja vas (Šenčur);
Borković dr. Janko, župnik, Sisak;
Bezgovšek Anton, St. Peter nad Laškim;
Breznik Francka, Ihan pri Domžalah;
Ceh Neža, Sv. Trojica v Slov. gor.;
Dolinar Marija, Črni vrh (Polhovgradec);
Fajdiga dr. Vilko, katehet, Kamnik;
Grgič Julija, Veliki dol pri Komnu;
Horvat Ivana, Ptuj;
Jeras Helena, Savlje (Ježica);
Jenko Marijana, Brnik (Cerkije pri Kranju);
Kajtna Gašpar, Račica (Loka pri Zid. m.);
Kosmač Anton, Brnik (Cerkle pri Kranju);
Krašovec Marija, Zagreb;
Krušič Marija, Škofja Loka;
Leskovec Ivan, Šmartno pri Litiji;
Majer Ana, Laško;
Meden Franc, Rudnik pri Ljubljani;
Meden Milan, Begunje pri Cerknici;
Mihelič Marija, Lipovec (Dol. vas);
Mikuš Marija, Litija;
Mulh Frančiška, Primskovo pri Litiji;
Najglč Ivana, Vurberg;

Novak Marija, Zajasovnik (Motnik);
Oset Franc, Ljubljana;
Perne Franc, konz. svetnik, Ljubljana;
Pernič Francka, Kranj;
Peterka Marija, Vrh sv. Križa, (Dol. pri Ljubljani);
Pfajfar Marija, Selca nad Škofjo Loko;
Plešec Rozalija, Ljubljana;
Razinger Marija, Blejska Dobrava;
Stanovnik Matevž, Mojstrana;
Stranjšak Marija, Bučečovci (Križevci);
Strašek Marija, Šmarje pri Jelšah;
Šega Marija, Sodažica;
Šešek Marija, Ljubljana;
Štokar Antonija, Vitanje;
Štalcer Jakob, Semič;
Šubelj Francka, Savlje, (Ježica);
Umek Ivana, Tržišče;
Urbanič Ivana, Krško;
Zorman Ana, Moste pri Ljubljani;
Zupan Neža, Jesenice na Gorenjskem;
Zagar Marija, Planina pri Sevnici.

Usmiljeni Jezus, daj jim večni pokoj!
(300 dni odpustka).

SALEZIJANSKI VESTNIK

GLASILO ZA SAL. SOTRUDSTVO

Kakor sončna luč

Sveto pismo primerja življenje svetih mož sončni luči, ki zjutraj v zlati zarji zablesti na obzorju, potem raste in opoldne že sveti s polno svetlogo. — Svetniki so sinovi luči in luč sveta, kakor jih imenuje Jezus Kristus. Pomikajo se na obzorju svojega časa, rastejo v krepostih ter se vzpenjajo od stopnje do stopnje, dokler ne prispo do viška, do popolnosti ter obstanejo na nebesnem svodu, da z zgledom svetijo ljudem kakor sonce v dolino solz.

Tako je tudi z don Boskom. Rastel je iz kreposti v krepot in prispel je do takega vrhunca, kakor jih je malo v Cerkvi božji, malo, ki bi blesteli s tako lučjo kakor ta naš ljubezni svetnik.

Preprosti ljudje mislijo, da je svetnik le tak človek, ki čudeže dela in napoveduje bodočnost. To so sicer veliki darovi, ki pa niso bistveni za svetost. Je lahko mogoče, da jih kak svetnik za življenja ne bo imel, pa bo lahko kljub temu svetnik. Bog jih podeli iz posebnih namenov, kakor na primer zato, da bi se pokazala življenska sila, ki polje v sveti Cerkvi, kakor je plala v njenih začetkih.

Svetnik je tak človek, ki je ves božji, ki živi le Bogu, kakor pravi sv. Pavel (Gal 2, 19), ter polaga začetek in konec svojega delovanja, svojih misli edinole v Bogu. Takih ljudi je pa malo, zato je tudi svetnikov razmeroma tako malo. Vsi ljudje, ki so krščeni, so prejeli od Boga nadnaravne darove in bi z njimi lahko postali svetniki, pa vendar ne postanejo,

in sicer zato ne, ker ne odgovarjajo popolnoma božjim navdihom in pravne porabljajo božjih darov. Koliko pa je takih, ki bi lahko rekli s sv. Pavlom: „Živim, pa ne več jaz, ampak v meni živi Kristus“? (Gal 2, 20). Tak človek živi na zemlji, pa kakor da bi ne bil s tega sveta, vedno ima svoje misli pri Bogu. Prav v tem pa obstoji molitev: v miselnem združenju z Bogom.

Cetudi svetniki žive v Bogu in za Boga, da so njih misli vedno pri njem, vendar pa tudi svetniki hodijo po trdih potih življenja, njim življenje ni tuje. Rekli bi, da so z mislio v nebesih, čeprav hodijo po zemlji. Človek torej živi svetniško, ako je združen z Bogom. Tudi don Bosko je bil tako združen z Bogom. Pa vendar pravimo, da je don Bosko moderen svetnik. Pa ne mislimo s tem reči, da se tudi svetost modernizira, da ni več taka, kakršna je bila včasih. Prav taka je, kakršna je bila vselej in se v svojem bistvu ni nič spremenila, saj je milost božja, ki je vzrok vse svetosti, vedno ista, kakor je Jezus Kristus isti, včerajšnji in današnji. Bistvo svetosti obstoji vendar v ljubezni do Boga. Ta pa je vedno enaka in se nič ne spreminja. Lepa podoba tega je sonce. Sonce sveti in oživlja danes, kakor je svetilo in oživljalo v davni davnini, nič se ni spremenilo, čeprav se je na svetu že marsikaj pred drugačilo in so nastopile druge razmere in okoliščine. Tako tudi milost božja deluje vedno enako danes in nekdaj. Tudi v tem zmislu ne smemo vzeti don Boska za modernega svet-

nika, češ, ker je bil don Bosko delaven mož, storili bi namreč krivico prvim kristjanom. Ali sv. Pavel ni bil delaven človek? Ali toliko drugih svetnikov v prvih časih Cerkve in pozneje niso bili delavni možje? Tudi oni so bili delavni pa obenem združeni z Bogom, možje molitve. Delo in molitev sta se zlili v eno, kakor na binkoštni dan.

Prav svetniki, kakor don Bosko tako tudi že nešteti pred njim, so nam pokazali, da se najvišja svetost dá združiti z vsakdanjim delom. Poglejmo sv. Pavla, kako ga tudi vse časno zanima, celo malenkosti. Predpisuje malenkoste stvari: svetuje Timoteju, naj uživa vino radi slabega želodeca.

Le ta razlika je med nami in med svetniki, da gredo oni naravnost proti cilju ne pa po ovinkih in zamudah kakor mnogokrat delamo mi.

Moderen svetnik pa je don Bosko v tem zmislu, da se je prilagodil razmeram in porabljal sredstva, ki so bila tedaj in danes najbolj uporabljiva, skratka: prilagodil se je svojemu času. Le v tem pomenu lahko rečemo, da je

moderen, torej čisto v stranskih stvareh, v bistvu je bil svetnik kakor so bili drugi že pred stoletji.

V zelo važni stvari nam mora biti don Bosko vzor: sredi največjega zaposljenja se vsak lahko posveti in ni potreba za to nobenih čudežev. Vsak naj zvesto spolnjuje dolžnosti svojega stanu le radi Boga in za Boga, sebe pa naj popolnoma pozabi in zatira svoje strasti ter se vzpenja v nasprotnih krepostih, da se „okrepi v notranjem človeku“, to je, da z odločeno voljo služi le Bogu.

Božji duh še vedno tako sveže preveva sv. Cerkev in njene ude, kakor je zavel na binkoštni dan; to je zrak, ki ga morajo vdihavati sinovi te Cerkve.

V takem svetem ozračju je živel don Bosko in ga dihal s polnimi pljuči, zato pa je postal tudi on svetnik.

Zakaj bi ne šli v njegovo solo? Prvi namen salezijanskega sotrudnika je, da posveti samega sebe, tako je naročil že don Bosko, zato naj bo tisti, ki hodi po njegovih stopinjah, gotov, da bo prišel do svetosti, kakor je prišel don Bosko.

Paberki iz don Boskovega življenja

Znano je iz don Boskovega življenja, da je strela don Bosku kaj rada ponagajala, toda take šale so bile za don Boska in za njegove gojence kaj nevarne.

Tako je bilo 15. maja 1861. Don Bosko je pri večernih molitvah priporočil dečkom tote:

Predragi fantje, molite in bodite vedno pripravljeni na smrt, ki vas vsak trenutek lahko zaloti. Koliko nenadnih smrti se pripeti vsak dan. Časopisi neprenehoma poročajo o njih. Zakaj bi se tudi nam ne moglo kaj podobnega primeriti? Večkrat beremo, da je v tega ali onega celo strela udarila in ga ubila. Če smo v milosti božji, se nam tudi strele ni treba batiti.

Ali je don Bosko oni večer imel kako slutnjo ali kaj? Toplo je priporočil svojim gojencem naj zmolijo tri Zdravemarije preden gredo spat, da jih bo Marija po noči varovala.

Dečki so odšli zamišljeni v spalnice. S svojim nadzirateljem so pokleknili pred

Marijin oltarček, pred katerim je briela lučka, podoba pa je bila vsa okrašena — saj je bil to šmarnični oltarček.

Taka navada je še danes po vseh salezijanskih zavodih, da gojenci sami napravijo šmarnični oltarček, okrase Marijino podobo, pred njo pa prižgo lučko, da jim sveti v temni noči. Zdi se, kakor da bedi skrbno Marijino oko in dopoveduje svojim dragim sinovom, češ, v mojem varstvu ste, nič se vam ni batiti.

Don Bosko je odšel v svojo sobico zamišljen in nekam v skrbbeh. Nekaj težkega mu je ležalo na srcu. Delal je še precej pozno v noč, potem pa se je tudi on vlegel k počitku. Vse je bilo mirno in tiho okrog zavoda in po spalnicah. Nad zavodom pa so se začeli zbirati težki oblaki. Od zapada sem se je zdaj in zdaj posvetilo in zamolklo grmenje se je še komaj slišalo. Spet se je močnejše zablikalo, zagrmelo in dolgo odmevalo v oblačno noč. Mirno je bilo zunaj kakor

tedaj, ko se pripravlja k nevihti. In pripravljalo se je. Spet močnejši blisk in vedno silnejši grom. Niti gojenci niti don Bosko, ki je imel sobo pod njih spalnico, ni slišal grmenja. Bliski so bili vedno pogostejši, vse križem so sikale strele od oblaka v oblak in grom je čim dalje bolj pretresal ozračje. Parkrat se še zablisne že prav blizu, potem pa namah rezek udar, kakor da se je ozračje nad zavodom razklalo, in strela je z vso silo udarila v dimnik. Tam se je razcepila in en zubelj je švignil v pročelje spalnice, drugi pa istočasno v don Boskovo sobo. Don Boska je vrglo iz postelje in znašel se je v trenutku med razvalinami. Komaj se je izmotal iz podrtin, se za silo ogrnil, potem pa se plazil k vratom, da pozvoni, kajti največja skrb ga je obšla, kaj se je zgodilo z njegovimi gojenci. Strela je namreč udarila v čelno steno, jo podrla, da se je ostresje sesedlo na postelje gojencev.

„Sveta Marija, reši jih, reši jih!“ vzklikne don Bosko, odpre vrata in pred njim že stojita dva večja gojenca, ki sta priběžala k njemu s strašno vestjo: strela je udarila, na gojence se je zrušil strop in veliko je mrtvih.

„Moj Bog, ali je mogoče?“ jadikuje don Bosko, „pojdita brž gor, takoj pridem za vama“. V spalnici je bilo strašno. Od postelj je tekla kri, jok in vpitje na pomoč se je slišalo od vseh strani. Dišalo je po žveplu. Ta je bil ves osmojen, onemu je solzila kri iz čela, tretjega sta prijela tovariša in nezavestnega vlekla iz postelje, oblivala sta ga z vodo, da bi ga spravila k sebi.

Medtem je prihajal don Bosko po stopnicah, toda že mu priteče gojenec nasproti in mu hiti pripovedovati: „Don Bosko, strela je udarila, kakih trideset je mrtvih.“

„Pojdi brž nazaj pa bolje poglej“, de don Bosko čisto mirno.

Deček je tekel nazaj, pa preden je don Bosko prišel do spalnice, je dečko že spet stal pred njim: „Don Bosko, ni trideset mrtvih, ampak kakih 7 ali 8 pa gotovo.“

„Pojdiva pogledat!“

Don Bosko vstopi. „Prijatelji, sem že tu, nič se ne bojte, saj imamo v nebesih dobrega Očeta in dobro, skrbno Mater.“ Dečki mu prihite nasproti in se ga oprijemljejo ter se v njegovi navzočnosti polagoma umirijo. Kakor prestrašena čredica krog pastirja, tako se gnetejo dečki krog don Boska.

Don Bosko gre od postelje do postelje preko razvalin in kliče dečke, ki so bili v nezavesti: „Tonček, ej, vstani, saj ni nič.“ Deček odpre oči in gleda začudeno krog sebe. „O, don Bosko, vklikne, takoj pridem.“

Drugemu se je treščica zarila v lice, da je pod očesom izstopila. Don Bosko mu jo hoče izvleči, pa ne gre. Pošije po škarje in s temi operira. Dečko je bil v nezavesti, toda bolečina ga je toliko predramila, da je kakor v napolspanju udaril don Boska po obrazu in kliknil: „Pusti me na miru!“ Misil je pač, da mu tovariš nagaja. Tovariš so se na glas zasmajali.

Po eni uri je bilo spet vse mirno. Vsi dečki so bili zbrani krog don Boska, niti eden ni bil mrtev in nobeden težko ranjen. Vse vprek so mu pripovedovali, kako je bilo, ko sta se streha in strop zrušila nad njimi.

„Hvala bodi Mariji“, je ponavljal don Bosko. „Ona nas je obvárovala pred veliko nesrečo. Gorje, če bi se bilo vnele poslopje!“

Ura je bila dve popolnoči. Vsi so pokleknili in pobožno kot le kdaj zmolili litanije Materi božji v zahvalo, da jih je obvárovala nesreča. Nato so šli takoj v cerkev, kjer je gospod Rua opravil sveto mašo.

Zjutraj se je vse vprek pripovedovalo in dijaki, katerih ni v njihovi spalnici nič zadelo, so hodili gledat nesrečo, ki se je ponoči pripetila. Don Bosko je moral bogove kolikokrat od kraja začeti svoje pripovedovanje, kako se je zgodila nesreča in kakšno je bilo reševanje. Tudi zunaj zavoda so zvedeli za nesrečo in prišlo je precej radovednežev gledat na kraj nesreče. Vsi so bili enega mnenja, da je bil pravi čudež, da nikogar ni ubilo.

„Marija nas je rešila“, je ponavljal don Bosko, iz besed pa se mu je brala velika hyaležnost do nebeške Varihinje.

„Res je,“ pristavi nekdo, „Marija nas je rešila, toda ne bilo bi napak zavarovati se proti takim slučajem.“

Kako naj se zavarujemo?

„Proti streli ni boljšega varstva kot dober strelovod.“

Misel na strelovod je postala tako splošna in tako obča želja, da se don Bosko ni mogel več braniti in je moral obljudbiti, da bo postavil strelovod.

„Da, postavili bomo strelovod“, je obljubljal.

„Kam ga mislite dejati?“

Tamle na pročelje spalnice.

* * *

Osmega decembra še istega leta je don Bosko izpolnil oblubo o strelovodu.

Po večernicah se je ves zavod slovesno podal tja pred poslopje, da se slovesno postavi strelovod.

Na mestu, kamor je udarila strela, je bil postavljen visok in močan oder. Eden izmed domačih mojstrov je stopil na oder, nesel je strelovod — prav ličen kip Marije Brezmadežne — tak strelovod je namreč don Bosko namenil postaviti, da

mu brani hišo in njegove gojence.

Don Bosko si je nadel roket in štolo, stopil na oder, spregovoril navdušeno o Mariji, spodbujal k pobožnosti in vdanosti tej nebeški zaščitnici, ki je varihinja oratorija.

Ta Marijin kip še zdaj stoji v hiši, kamor so ga tedaj postavili. Še dandanes se zbirajo pred tem kipom gojenci in prepevajo njej na čast, da je rešila don Boska in njegove gojence ter da še vedno po materinsko čuva svoj in don Boskov zavod.

Don Bosko in Pij X.

2. junija 1935. je minulo sto let, kar je bil rojen veliki evharistični papež Pij X. Ob stoletnici njegovega rojstva se bomo spomnili našega velikega sotrušnika morda najbolje s tem, da primerjamo našega očeta don Boska z velikim papežem.

Živila sta v času, ko je bilo treba začeti prav na trdih tleh, ko bi veliki govorji ne bili navdušili niti razumnikov. Prenoviti sta hotela vse v Kristusu, za to pa jima je služilo dvoje: pouk v katekizmu in gorečnost za evharistijo.

Dobro nam je znano, kako je don Bosko že od svojih mladih let imel rad katekizem. Tako rekoč ga je vedno imel v roki. Ko je služil za pastirja, je pasel kravice in bral iz katekizma ter se ga učil na pamet. Pozimi je zbiral svoje tovariše in v seniku, sedeč na vzvišenem kupu, jih je učil katekizma. Kakšen pa je bil začetek njegovega dela med mladino? Prvi dan, oni spominski dan na Brezmadežno 1841. l. je prvega gojanca učil katekizma; to je bilo njegovo prvo delo med mladino. Naslednje nedelje je v cerkvi svetega Frančiška učil svoje paglavčke katekizma.

Ko je za silo popravil borno Pinardijsko hišico, je bila prva njegova skrb katekizem. Pouk v katekizmu je bil nesporno na prvem mestu v njegovem zavodu in je še danes. Dvajset let je sklicaval svoje salezijance v zavod v Turin ter imel zanje predavanje o katekizmu in o načinu, kako ga je treba poučevati.

Spisal je tudi Mali katekizem za otroke turinske škofije.

Mnogi odlični svetni ljudje so mu v prvih časih njegovega delovanja pomagali pri poučevanju katekizma.

Tudi za Pija X. je bil katekizem središče vsega njegovega delovanja. Kot župnik in dekan je poučeval mladino v katekizmu in da bi rajši prihajali, se je udeleževal njih mladinskih iger. Ustanovil je „Društvo krščanskega nauka“, vsako leto pa so obhajali slovesno praznik tega društva, ki je bil obenem praznik katekizma. Obiskoval je ljudske šole in tudi tam izven programa učil katekizem. V svoji župniji je uvedel posebno prijeten pouk krščanskega nauka, tako, da so se sosednji župniki nekoč pritožili, da jim župljani uhajajo h krščanskemu nauku v Salzano, kjer je župnikoval Jožef Sarto — poznejši Pij X. Škof je stvar preiskal, pa je svetoval župnikom, naj še oni tako delajo, kakor dela Sarto, pa bodo župljane obdržali doma.

Ko je bil škof, je pri vizitacijah neprestano poudarjal, naj se čim bolj poučuje katekizem.

Z svojega papeževanja je uvedel nekaj, kar bi se moglo videti le še ob apostolskih časih. Povabil je Rimljane, naj bi prihajali v Vatikan h katekizmu, kjer ga je na dvorišču della Pinja sam poučeval. Tako je bil goreč, da ni mogel opustiti tega prelepega nauka niti tedaj, ko je bil papež.

Njegova pisma in odkoli se vrste drug za drugim, kjer priporoča in naroča, naj gre katekizem med vse sloje: preproste, razumnike, otroke v šoli in dijake, k vsekemu po svoje. Za vse te je izdelal podroben in točen načrt, kaj in kako naj se uče.

Don Bosko in Pij X. sta se dobro zavedala velike važnosti krščanskega nauka ter se držala Pavlovič besedi: „Torej je vera iz oznanila, oznanilo pa po besedi

Kristusovi“ (Rim 10, 17). Saj jima je bilo znano, da človek le toliko ceni kako stvar, kolikor jo pozna. Da bodo ljudje prav cenili krščanski nauk in krščansko življenje, morajo ta nauk spoznati, spoznali ga bodo iz pouka, in zato je torej pouk v katekizmu tako važen.

* * *

Misel na evharistijo je don Boskovo delo tako prepletala, da si ni mogoče misliti njegove vzgoje brez sv. obhajila. Vemo, da je sam tako hrepenel po prvem sv. obhajilu; v semenišču je na skrivaj hodil vsak dan k sv. ohajilu, čeprav je bilo predpisano, da smejo kvečemu le enkrat na teden ali še manj, dočim je on zatrjeval, da je sv. obhajilo najmogočnejše sredstvo za gojitev poklicev.

Semenišnikom je pisal l. 1863 v Mirabello: „Sv. Rešnje Telo je mogočen steber, ki drži pokoncu ves svet, brez njega bi se sesul v razvaine.“ Svojim gojencem je neprestano priporočal, naj hodijo k sv. obhajilu in res so hodili mnogi vsak dan. Zato pa je nadnaravno življenje v njegovem zavodu tako cvetelo. Svojim gojencem je priporočeval, da je sv. obhajilo ona perut, katera jim bo omogočila polet na višine svetosti. Kaj bi vse storil, ko bi mogel doseči to, da bi njegovi gojenci pogosto pristopali k sv. obhajilu! Vse bi dal, saj bi bil gotov, da so ti gojenci že mali svetniki.

Navduševal je za sv. obhajilo ter je svojim duhovnikom naročal, naj v govorih, tridnevnicah, nagovorih, v spovednici nagovarjajo k pogostnemu sv. obhajilu.

Ustanavljal je družbine, ki so imele namen gojiti prejemanje sv. obhajila ter je raztrosil na tisoče in tisoče knjižic med ljudstvo, kjer je pisal in spodbujal k sv. obhajilu. To je bila propaganda!

Svetniški papež Pij X. je pri svojem prvem sv. obhajilu prejel v nedolžno srce Zveličarja, ki ga je moral že koj pri tem prvem srečanju vneti v ljubezni do sebe. Kako je bil vnet za evharistijo, pričajo evharistični kongresi, ki jih je on vodil, kakor na primer v Benetkah, ta je bil eden izmed najlepših in najprvih. Priča tudi odlok z 20. decembra 1905. leta, ko priporoča pogostno, da, vsakdanje sv. obhajilo. Nikdar nisi videl prej toliko ljudi, ki bi se zgrinjali krog angelske mize, kakor po tem odloku.

Zanimivo je, da je Pij X. branil s prav istimi dokazi svoje pravilno stališče kakor don Bosko.

Sodeloval je tudi še pri nadaljnjih evharističnih kongresih, kakor v Kataniji, v Rimu, Londonu, v Kelmoraju.

Posebno je še vreden omembe odlok z 8. avgusta 1910. leta s katerim so se pričestili tudi mladoletni otroci k sv. obhajilu ter je bilo dovoljeno obhajati bolnike. Na ta način je male uveselil in reveže bolnike potolažil.

Jožef Sarto je poznal don Boskove naprave in tudi don Boska samega. Ko je 1895. don Boskov gojenc pokojni Štefan Trijone imel nagovor o salezijanskih napravah v Benetkah, je bil navzoč tudi Sarto, tedaj patrijarh v Benetkah. Patrijarh se je oglasil pri tej seji ter priporočil salezijanske misijone. Gospodu Rui, don Boskovemu nasledniku, je 12. avgusta 1896. pisal, naj čimprej izide don Boskov življenjepis, „tega miroljubnega apostola današnjih dni“. Poznal je don Boska tudi osebno. Ko je bil še kanonik v Treviso, ga je v Turinu obiskal in don Bosko ga je povabil h kosišu.

Naj naš veliki oče, na čigar glavi se blesti svetniški venec, izprosi pri Bogu, da bo tudi njegov somišlenik in veliki papež kmalu deležen iste slave!

Odmevi iz Lurda

Tridnevica za zaključek svetega leta, ki se je opravila v Lurdru po iniciativi svetega očeta, je bila najsijjajnejši dokaz življenjske sile krščanstva in je pokazala, kako živa je vera zlasti danes, ko pljuškajo valovi materializma v sveže krščansko življenje. Papež Pij XI., ta veliki, do drznosti podjetni vladar sveta, je sklical kakor na vesoljni zbor vse krščanstvo, naj pride molit v Lurd za pereče potrebe sv. Cerkve in vsega človeštva. Mobiliziral

je vse razpoložljive duhovne sile pred sveto Devico, ki je dala nekoč ljubezni ukaz: „Hočem, da pridejo množice sem molit!“

Množice hodijo tja neprestano, toda v takem številu, kakor so prišle zdaj, jih še nikoli ni bilo pred Lurško Gospo.

Tri dni je neprestano z vso silo udarjala molitev ob masabijelsko skalo, zdaj v tisti gorečnosti zdaj zopet z viharno silo. Množice so se zdaj odzvale Marijinemu

povelju in so prišle v ogromnem številu. Bilo je veličastno in prekrasno!

Svet je vsak dan v večji bedi, moralni in družabni. S strahom se ljudje sprašujejo: Kam gremo? Naši modrijani in državni so izgubili orientacijo. Danes se glasi čudna mistika, ošabnost in prevrat kličeta k samolastnemu odrešenju. Nauznanjata zveličanje brez milosti, brez Kristusa, zveličanje, odrešenje samo po krvni in rasi. To so glasovi materijalizma.

Kam gre svet? Sam Bog ve in le Bog še lahko zaustavi ljudi pred strašnim padom.

Zato pa Cerkev, ta dobra mati vseh narodov, kliče vse k molitvi, kjer naj bodo enega duha in enega srca, kakor apostoli z Marijo pred binkoštno nedeljo, k molitvi v Lurd k Mariji in tam z njo molijo za mir in rešitev. V Lurd jih je sklical veliki papež, v „prestolnico molitve“, v Lurd, v kraj čudežev, v Lurd, odkoder se je nadejati lepše zarje miru.

Pred 80 leti sta z Bernardko molili sv. rožni venec. To je bila napoved ne-prestane molitve, ki bo trajala tu brez prestanka. Danes pa je prispeло 400 tisoč ljudi od vseh peterih delov sveta in kličejo v neizmerni stiski: „Reši nas, Gospod; ne moremo več, potapljamо se.“ In molitev stotisočev je šumela pred Marijino baziliko močno kakor šum morskih valov, ki se zaganja v pečine. Odmevalo je od masabijelske pečine, kakor da se sliši Marijin glas: „Za vas bom prosila...“

Tri dni neprestano je molitev in pesem odmevala od Marijinega domovanja. Tri dni in tri noči se je neprestano prelivala kri Kristusova na oltarjih za odrešenje, za rešitev, za srečo in mir človeštva. Vsi narodi so zaporedoma pokle-

kali pred presveto hostijo, h kateri je kipela vroča molitev k Jezusu Odrešeniku in k Soodrešiteljici Mariji. Bilo je mnogo kardinalov, škofov, visokih dostojanstvenikov, narodnosti, mnogoterih redov zastopnikov so bili tam zbrani kakor bratje, katere je preveval samo en duh. „In bili so enega duha in enega srca v molitvi.“

Tudi naša salezijanska družina je bila tam. Zastopal je vrhovnega predstojnika salezijanskog inspektora iz mesta Lijon ter je ob 5 popoldne daroval sv. mašo. Zastopniki salezijancev so molili za vso našo salezijansko družino in Marija, ki še posebno ljubi salezijansko družbo, saj jo je sama spravila na noge, je bila vesela don Boskovi sinov, njegovih gojencev in sotrudnikov.

Papežev legat, kardinal Pacelli, je bil vodja tega velikega zbora molečega krščanstva. Zastopal je sv. Očeta ne kot diplomat, ampak kot poslanec in angel miru, tistega miru, ki ga ima predstavljenega v svojem grbu: „Fructus justitiae pax“ — sad pravičnosti je mir.

Po tem svojem legatu je bil navzoč papež Pij XI., ki ga je stotisočera množica pozdravljala. Da, tam je bil zlasti oni slovesni trenutek, ko je sam spregovoril po radiju iz Vatikana in pozdravil ter blagoslovil nešteto množico proseč Odrešenika in njegovo brezmadežno mater, naj blagoslovi svet, Francosko in vse romarje. Ko je končal, se je razlegel klic: „Zivel papež“, da je odmevalo od masabijelskih skal.

Lurd je bil kakor odsev trojne don Boskove ljubezni: do sv. Rešnjega Telesa, do Marije in do papeža. To je tudi naša salezijanska trojna pobožnost. To troje moramo kot don Boskovi sinovi skrbno čuvati.

Prvi vtisi z evharističnega kongresa

Praznični dnevi so šli mimo nas, pa ne brez globokih vtisov. Te dneve je bila Ljubljana kakor veliko žarišče. Vanjo se je stekalo naše ljudstvo od vseh krajev Slovenije. Vse je šlo v prestolnico, kjer so verni Slovenci hoteli pokazati svojo globoko vero v evharistijo in neomajno, prisrčno ljubezen do matere Slovencev, do Marije. Ti dnevi so pokazali, da se je že marsikdaj prepovršno sodilo, češ, da pri nas vera peša. Take manifestacije za največjo skrivenost naše vere — za evharistijo, še ni bilo pri nas!

Take ljubezni, do solz ginljive tudi še nisi videl zlepa kakor si jo lahko opazoval te dni, ko je Marija s svojega brezjanskega prestola priromala skup s svojim ljudstvom, k počeščenju presv. Rešnjega Telesa.

Pesem mladine

V soboto zjutraj je šla na Stadion s slovensko mladino, ki ji je prepevala iz nedolžnih src pesem slave in vdanoštne ljubezni.

Sama mladina v dolgi procesiji, med njo pa gre Marija! To je bil prizor, ki je moral privabiti solze v oči vsakomur, ki je količkaj občutil one trenutke. V gostem špalirju je stalo verno ljudstvo, ko je šla mladina mimo, in čul si vzdihne k Mariji, videl si solzne oči ob pogledu na milostno Mater, ki jim je bila takrat tako blizu.

Marijo so prinesli na Stadion in jo dejali med spleten venec, da je gledala iz njega po širnem prostoru, kjer je bilo zbrane vse polno mladine. 26 tisoč je je bilo, tako so pisali. Vsa ta mlaada srca so trepetala v nedopovedljivem veselju in čakala svojega Ženina, ki bo prav kmalu prišel v njih srca. Pet ali šestindvajset tisoč obhajil! Pisali so, da jih je bilo v Buenos Airesu 107 tisoč. Zares, veliko je to. Ali jih je bilo pri nas res manj? Mirno lahko rečemo, da jih je bilo razmeroma več. Primerjajmo samo Ljubljano z Buenos Airesom, pa bomo videli že iz števila prebivalcev, ki jih šteje in če vzamemo še velika mesta in kraje v okolici tega svetovnega mesta, s katerim se Ljubljana še daleč ne more meriti, pa bomo videli, da je to mesto z okolico ne samo štirikrat, ampak mnogokrat večje, pa vendar je bilo v Ljubljani samo štirikrat manj obhajnih otrok kakor v Buenos Airesu, zato lahko sklenemo pa rečemo, da jih je bilo v Ljubljani razmeroma več! Poleg tega pa je bil oni kongres svetovnega značaja, dočim je bil naš le jugoslovanski, da ne rečemo, da je bil končno le slovenski, saj je bilo udeležencev iz ostalih krajev države tako malo, da komaj pridejo v poštov.

Vera mož in fantov

Čudne reči smo brali o kongresu iz Buenos Airesa; kako so se ljudje spovedovali celo po ulicah, toda tako lepe procesije, kakor je bila pri nas v soboto ponoči, procesija samih mož in fantov, ki so šli v strnjene vrstah neprestano dve uri proti Stadionu in se dve uri vsipali v prostrani Stadion, kakor da se je vlivala goreča reka vanj, take procesije pa še ni zlepa kdo videl. Naši možje in fantje so ta večer pokazali svojo globoko vero; pa ne samo to; pokazali so, da je vera ne le pri pobožnem spolu goreča, ampak da je pri moških morda še globlja, ker temelji na trdnem prepričanju ne samo na čustvu. In prav ta je bil najbolj razveseljiv pojavi na evharističnem kon-

gresu. Tedaj smo dejali: ako je toliko mož tako globoko vernih, toliko neustrašenih fantov, potem vera ni opešala, vera je zrasla. Zdelo se je, da bo v težkih časih, ko je bilo versko življenje ali vsaj njega pojavi omejeni samo na cerkev in ni moglo prodreti v javno kulturno življenje, da bo ta vera omagala. Pa nismo pomislili na drugo dejstvo, da katoličani po številu in prepričanju prav tedaj rastejo, ko so zatirani ali potiskani v kot. In to se je pokazalo pri našem kongresu, da se je vera v težkih letih le okreplila, čisto po starem načelu: čim bolj jih zatiraš, tem več jih je.

Po ljubljanskih ulicah se je tisto noč vila dolga ognjena reka, ki je plamtela na zunaj in na znotraj, da je bilo svetlo po ulicah pa tudi v dušah. Štirideset tisoč mož v procesiji! Saj se vendar tega nihče ni nadejal! Možje so prepevali svete pesmi, da je odmevalo od zidov, saj je pesem prihajala iz mogočnih moških prs.

Naši možje in fantje so neustrašeno pokazali svojo vero. Pravijo, da je bolezni današnjega časa strah pred ljudmi. Morda je bilo tako. Ali pa si bomo upali še tako trditi spričo tega dejstva? Vsa pri nas v Sloveniji ne! Vera je našemu narodu tako sveta stvar, da samo te ne smeš takniti. Ako se boš te taknil, imaš takoj ves narod proti sebi. In tisti, ki sramote vero ali jo prezirajo, niso pravi sinovi tega naroda, to so izrodki, suhe veje na drevesu, ki jih bo prvi vihar odlomil. To so krivi preroki, ki jih bo narod kamnjal, ako mu bodo skrunili njegove svetinje. Naši možje in fantje so na braniku naše svete vere kakor v turških časih, ko so bili na okopih taborov in so branili vero in življenje. Tako pripravljenost kakor naši očetje so oni večer pokazali tudi naši možje, saj so one plamenice zgovorno pričale o tem.

Eno srce in ena duša

V nedeljo popoldne pa se je vse strnilo v mogočno procesijo. Takih procesij pri nas še ni bilo. Nepregledna vrsta, ki ji ni bilo nikdar kraja, se je vila proti Stadionu. Pesmi so odmevale in ljudsko petje je to pot prišlo do polnega izraza. Ta procesija ni bila nič narejenega, vse je bilo tako naravno, tako prisrčno in tako občuteno bodisi pri tistih, ki so šli v procesiji, bodisi tudi pri onih, ki so stali v gostem špalirju ob straneh. Nisi videl posmehov in opazk. Vse je bilo zbrano, vse prevzeto

Kardinal-legat pred svetiščem Marije Pomocnice na Rakovniku.

od občudovanja, kaj zmore vera. Ta močnost svete vere je tudi nje prevzela, da so povečali slavje evharističnega kralja. Tri ure so se množice neprestano vsipale v Stadion in ga zapolnile. Vsa Slovenija in morda še preko mej se je združila v mogočen zbor, ker so po radiu bili vsi navzoči, in je prepevala litanije Matere božje in odpevala kakor doma v svoji cerkvi. Stadion je bil te dni velika prostorna cerkev. Slovesen je bil trenutek, ko je naš kardinal-legat spregovoril tako nepričakovan lepo v naši lepi slovenski. Tega nismo bili vajeni, ko so prihajali k nam visoki dostojanstveniki. V nepopisnem in ginljivem razpoloženju je vse poslušalo krepki govor in zdelo se je vse tako lepo, da lepše skoraj biti ni moglo. Ob veličastnosti teh trenutkov je človek obnemel ter le občudoval.

Učlovečeni in skriti Bog, kateremu je vse to veljalo, je ta dan moral v polni ljubezni božji gledati na to svoje verno ljudstvo in je moral dejati: to ljudstvo me ne časti samo z ustnicami, to ljudstvo je z vsem srcem pri meni. Takega ljudstva ne morem zavreči. Zakaj je zavrgel izraelski narod? Zato, ker je ta zavrgel svojega Boga in Odrešenika. Slovenski narod pa je te dni zgovorneje kot kdaj prej pokazal, da je kljub vsem skvarjenim časom z vsem srcem navezan na svojega

Boga v evharistiji in na svojo ljubljeno Mater! Kako bi mogel neskončno dobrini usmiljeni Bog zavreči tak narod?

Reven je sicer ta narod in ni mogočen, kot so drugi, toda take vere, kakor jo ima naš narod, tudi nimajo drugi narodi. In prav to je njegovo največje bogastvo, najboljše jamstvo, da je božji narod in da bo Bog skrbel zanj.

In Marijin narod je!

Slovo Marije

Oh, ko bi bil videl trenutek, ko se je Marija poslavljala s Stadiona, da odide nazaj na svoj prestol na Brezje! Ko so odhajali dosojanstveniki, ka'd na legat in drugi, se je dvignilo brez števila robčkov, ko da se je ves Stadion namah spremenil v stotisočero množico metuljčkov, ki so zapapljali po zraku. Razlegli so se klici, da je odmevalo dačev ven iz Stadiona.

Kmalu nato pa so sneži Marijo in jo nesli skozi Stadion. Tedaj pa je namah vse odreveno; nisi slišal besedice, kakor da je vse onemelo. Le pritajeno ihtenje in solze v očeh so se iskrile ob zahajačočem soncu. Vse ljudstvo je pokleknilo in vse oči so bile uprte v Marijo, v njen kraljevsko veličanstvo. To je bil trenutek, ki se ga brez globokega občutja ni mogče spomniti. Tu se je spet pokazala vsa globoka vera našega ljudstva, ki je

vzdihovalo kakor sirota po svoji materi. O, kaj je pa čutilo Njeno materino srce, ko je zrla na ta nepopisljivi prizor! O srečen narod, dokler bo tvoja kraljica Marija!

Evharistija in Marija, to sta dve svinjenji, ki sta nam vse in za te smo pravljeni storiti in žrtvovati vse.

Evharistični kongres je poleg toliko

drugih sadov, ki bodo ostali trajni, tudi najboljše merilo vere našega naroda in izkazalo se je, da je ta vera živa in globoka, zato pa lahko s ponosom in samozavestjo brez vsakega strahu gledamo v bodočnost. Naša mladina je vsa Marijina in vsa evharistična in to je naše najboljše poroštvo, da bo naš narod tudi takost — evharističen in Marijin narod.

Kardinal - legat na Rakovniku

Par črtic iz njegovega življenja

Kardinal Hlond je v svoji zgodnji mladosti stopil v salezijansko družbo. Bil je vedno odličen dijak, tako da so ga poslali v Rim na gregorijansko univerzo. Tu je napravil doktorat iz modroslovja, iz bogoslovja pa na Poljskem.

Ko so salezijanci odprli prvi zavod na Poljskem, je bil on med prvimi delavci, toda kmalu so ga postavili za ravnatelja salezijanskega zavoda na Dunaju, kjer je dalj časa tako uspešno deloval, da je kmalu postal inspektor nemških salezijancev, ko se je tam delo že razmahnilo in so se zavodi pomnožili. Na Dunaju je bil desna roka papeškega nuncija, ki je v posebni misiji prišel na Dunaj. Kot inspektor se je seznanil s tedanjim nuncijem na Poljskem, Ahilom Rattijem, sedanjim slavno vladajočim papežem Pijem XI. Ta je kmalu spoznal njegove vrline, zato ga je kmalu, ko je postal papež, izbral za apostolskega administratorja v novoustanovljeni škofiji v Katovicah. S svojo izredno diplomatsko spretnostjo in osebno prijaznostjo se je prikupil Poljakom in Nemcem. Postal je škof v Katovicah. Tedaj pa je umrl v Poznanju primas Poljske in papež izbere škofa Hlonda za njegovega naslednika.

Prav kmalu pa postane g. dr. Hlond kardinal, drugi kardinal salezijanske družbe, ker je prvi kardinal Kaljero malo prej umrl.

Pod vodstvom kardinala Hlonda se je katoliško življenje na Poljskem močno razgibalo. Zlasti katoliška akcija je zaživelata kot malokje.

Kljub temu, da se je povzpel tako visoko v cerkvenem dostojanstvu, je še vedno ostal oni prijazni tovariš in iskren prijatelj, kot je bil nekdaj.

„Slovenec“ je dne 3. julija prinesel naslednje poročilo:

slovil od salezijancev in prijazno odzdravlja številni mladini in množici ljudstva zapustil rakovniški zavod.“

* * *

Dodajemo, da je bil za Rakovnik ta dan izredno vesel, saj smo imeli med seboj ne samo svojega sobrata kardinala, ampak tudi zdaj posebnega odposlance sv. Očeta. Ponosni smo bili salezijanci, da je za naš evharistični kongres sv. Oče v svoji veliki diplomatski modrosti izbral prav Njegovo Em. kardinala Hlonda, ki je še ves don Boskov sin in vnet častivec Marije Pomočnice. Že lani se je spotoma iz Rima od don Boskove kanonizacije mudil pri

nas na Rakovniku o priliki velike slovesnosti don Boskove proslave. Jugoslovanski salezijanci smo bili svojega kardinala še bolj veseli in odkrito priznamo: tudi ponosni nanj.

Tudi zdaj ni pozabil na nekdanje svoje znance in tovariše ter jih je želet obiskati, obenem pa pred Marijo Pomočnico opraviti sveto daritev za salez. sotrudstvo.

Slovenski salezijanci smo hvaležni visokemu dostojanstveniku za njegov obisk, tem bolj, ker je bil tako domače prisrčen. Bog spremljaj našega kardinala na njegovi poti! Nam ostanejo dnevi kongresa in trenutki njegovega obiska trajno v spominu.

Iz naših misijonov

Indija - Krišnagar

Novi škof Ferrando je obiskal svoje kraje in nam pripoveduje tele zanimive stvari:

Prehodil sem svoje misijonsko polje, ki mi je izročeno v oskrbo in videl sem marmikaj zelo tolažljivega. Šel sem, dokler sem mogel, potem pa sem se moral kmalu ustaviti, ko sem hotel prodreti v goste lesove, kjer le bengalski tiger preži na svoje žrtve. Prijetno zimsko podnebje tega kraja in dobrodušni ljudje so mi lajšali težko potovanje. Toda, kar me je najbolj razveselilo, je bilo to, da sem videl širna polja zrela za misijonsko žetev. Samo v enem mesecu so naši misijonarji podelili nad sto krstov odraslim, kar je zelo mnogo, kdor ve, kako težko je spreobračanje v bengalskih krajih.

V tej pokrajini pa se zadnji čas čuti močno gibanje h katolicizmu. Pred nami so dospeli v te kraje že protestantje, ki so oznanjali Kristusa in imeli skrajna že precej uspehov, toda njih delo ni bilo trajno, tako je dejal ravnatelj mohamedanske industrijske šole, češ, da se je njih delo popolnoma izmaličilo. To delo kakor da res ni imelo notranje moči, ko da mu je manjkalo klice, in zato se ni moglo razrasti. Saj tudi sami niso našli v svoji veri zadovoljenja in ko smo prišli sem, so hodili ti Nikodemi ponoči k nam in smo se dolgo razgovarjali, ker jih je vleklo v katoliško cerkev.

V neki vasi sta nas dve bengalki sprejeli z venci, s katerimi sta nas ovili, nato

pa lepo zapeli in s petjem prosili, naj bi smeli postati katoličanki. Pa tudi pogani se trumoma zatekajo k misijonarjem ter iščejo pri njih pomoči in obrambe. Seveda jih prižene sila, toda milost božja bo tudi svoje storila.

Celo odlične družine so me naprosile, naj grem blagoslovit njih hiše. V eni izmed teh sem naletel na starčka, ki je bil kakor kak očak iz stare zaveze in je svojim vnukom ukazal, da me pozdravijo z vso častjo, kakor le oni znajo, ter je pristavil: „Danes je Gospod obiskal našo hišo“. V nekem drugem kraju pa je bilo katoličanov le malo, zato so povabili tudi protestante in pogane, da skupno pozdravijo katoliškega škofa. Z veseljem so se odzvali ter se kar kosali, kdo bo lepše pripravil sprejem, nakar se je vršila bratska pojedina na čast katoliškemu škofu. To je bil dokaz tako prisrčne ljubezni in spoštovanja teh ljudi, da je človeka genilo do solz.

Protestantski misijonarji sploh radi posnemajo katoliške in jim je treba priznati, da so silno požrtvovalni, kakor tudi protestantske sestre.

Višek vsega pa sem doživel v zadnji vasi, ki je najbliže morju. Tu so me sprejeli z nepopisnim navdušenjem.

Mladenci so nesli papeško zastavo na čelu procesije, v cerkvici pa sem zagledal nad oltarjem don Boskovo sliko. Nisem se mogel vzdržati solz, ko sem se prepričal, kako je celo v tem dalnjem kraju don Bosko že osvojil srca in kako se je že udomačil v Bengaliji. Pripravljamo se

tudi, da postavimo novo cerkev, ki bo prva posvečena don Bosku v Bengaliji.

Kakor me je oveselilo, da sem videl toliko dobre volje v Suderbanu, me je pa globoko zadelo v srce dejstvo, da so v drugem kraju katoličani v trumah odpadli od vere. To so tako imenovani „nedotakljivi“ ali ljudje, ki ne pripadajo nobeni kasti. Nrvano in gmočno so popolnoma na tleh, poleg tega pa žive med mohamedanci in Indijci, ki so jih čisto vklenili v svoje verige, ker so materialno popolnoma od njih odvisni. K temu pa se pridružuje še njih nestalen značaj. Če pa jih vprašaš, zakaj so odpadli, skoraj vedno dobiš isti odgovor: „ker so nas same pustili.“ „Ne,“ sem odvrnil, „saj sem jaz tukaj, in misjonar bo ostal pri vas.“ Upanje je, da se bo otajalo zledenelo srce in da se vrnejo v očetovo hišo in Pastir se bo veselil, da je našel spet ovce, ki so se izgubile.

Poleg rož pa misjonarju gotovo tudi trnja ne manjka. Tem bolj pa skrbi človeka, ko pomisli, da je teh brezkastovcev nad 60 milijonov.

Prav med temi bo lahko še bogata žetev, saj se z dobrimi deli krščanskega usmiljenja spet pridobe. Izkušnje so zadovoljive in taki prerojeni v Kristusu začnejo čisto novo plemenito življenje. Posebno Hčere Marije Pomočnice imajo med deklicami hvaležno delo. Oblecene v lepe bele oblekce prepevajo kot angelci božji. Pa tudi za cerkev so prinesli darov: ta pest riža, oni eno jajce, tretji spet malo mleka. Drugega tako nimajo. Naše premožne ljudi bi lahko genila ta njihova velikodušnost in bi kaj prispevali za tako plemenito delo, kakor je reševanje naših bratov iz telesne in duhovne bede.

Štefan Ferrando, škof.

Krišnagar, v marcu 1935

Japonska

Konec šolskega leta

Tu pri nas na Japonskem je zaključek šolskega leta že s koncem marca, prav tedaj, ko se začne buditi narava in razvijati vso svojo krasoto. Nekaj posebnega je, kako praznujejo takorekoč vsi konec šolskega leta. Šola je Japoncu zelo zelo važna ustanova in jo ima v visokem spoštovanju. Na vzgojo mnogo dajo, pravzaprav vse, zato pa je tam tako zdrav narod in se tako silno množi in razširja ter napreduje.

Ob zaključku šolskega leta se udeleže starši, šolarji in oblasti slovesnosti, na kateri se prebere cesarjev odlok o vzgoji, dijaki pa se v polni vdanosti zahvaljujejo svojim učiteljem, da jih vzgajajo za dobre državljanje in jih vodijo k omiki. Šola je Japoncu prava druga družina. Šola in dom zares sodelujeta pri vzgoji mladine, zato pa raste ta mladina tako lepo kot morda nikjer drugje.

Uveselila je nas vest, katero smo prejeli od vrhovnega predstojnika, da je naš misijon povzdignjen v apostolsko prefekturo. To nam bo v spodbudo, da bomo še nadalje z vsemi močmi dečovali, da se razširi Kristusova vera in imamo velike nade, saj so ljudje za njo tako doveztni.

Naš naraščaj smo poslali iz malega semenišča v veliko semenišče v Tokyo, kjer se bo izobraževal in se pripravljal za duhovski in misijonski poklic.

V Beppu naše sestre Hčere Marije Pomočnice jako lepo delujejo in imajo zavldljive uspehe.

Naj Bog blagoslavlja še nadalje naše delo in se za to tudi vam, salezijanskim sotrudnikom in sotrudnicam, priporočamo v molitev.

Mons. Vinko Cimatti
apostolski prefekt v Miyazaki.

Pisma misijonarjev

Eden najmlajših slovenskih salezijanskih misijonarjev nam piše:

Dragi prijatelji v daljni domovini!

Vdan in iskren pozdrav! Vem, da vas zanimajo novice iz sončne Japonske; preveč jih je, zato vam jih to pot samo par povem. Brž ko sem dospel na Japonsko, so me gg. predstojniki določili za malo semenišče. Tri mesece sem prebil tam in si trl možgane na kljukasti japonski abecedi. Uvidel sem kaj kmalu, da je japonsčina zelo težka.

Meseca aprila prično Japonci šolsko leto. Dijaki uživajo med minulim in naslednjim šolskim letom le deset dni počitnic; velike počitnice padejo prav v sredino šolskega leta; avgust in september sta tista srečna meseca, ki ju s hrepeneњem čakajo nadebudni japonski dijaki.

Povedali so mi, da bom začel svoje delovanje na misijonski postaji „Miyazaki“ in tako sem sedaj v pravem misijonu. Tu je sedež apostolskega prefekta

č. g. mons. Cimattija. Kakih pet minut od naše postaje stoji poslopje za naše sobrate modroslovce. Vseh mladih modrijanov je deset.

Je li naš misijon velik? Predstavite si enonadstropno leseno kolibo, ki šteje 8 sob. Te sobe so istočasno: uradi, spalnice knjižnice, obednice, sprejemne sobe. Postelj sploh nimamo, niti g. Cimatti. V cerkvi ni klopi. Kdor hoče sedeti, se vsede po japonsko; toda tisto čepenje je v začetku silno nevšečno.

Kaj delamo in kako živimo? Vsi dnevi so si popolnoma podobni, da ne rečem enaki. Malo izpreamembe prineso le nedelje in prazniki. Vsak dan vstanemo ob petih, pri vas greste takrat spat; mi smo namreč 8 ur pred vami. Sledi sv. maša in zajtrk; potem ves dopoldan šola; popoldan pa glavno delo, namreč življenje v mladinskem domu. Otroci so še skoraj vsi

pogani. Prihajajo izključno radi zabave. Ob 5. zvečer se začne „pripovedovanje“. Vsi pogančki se zbero v glediški dvorani, kjer jim govorimo kaj iz sv. pisma ali katekizma. Večerne molitve opravijo pogani skupno s katoličani, nato jim vsem povemo par besedic in voščimo „lahko noč“. — Povem vam, da nisem misil, da bo toliko dela v misijonih; pa ni mi žal, da sem odpotoval.

Eno vam ponavljam. Pridite! Našli boste sicer mnogo težav radi jezika, podnebja, navad; toda duše so neprecenljivi zakladi. Ob zavesti, da ste rešili samo eno dušo, bodo vse težave utonile v nič.

Molite za našo sveto stvar! Končati moram. Čutim že obroče okrog oči, ura je že enajst. Tople pozdrave pošiljam veleč. g. inspektorju in vam vsem!

Vaš v Srcu Jezusovem vdani

Avguštín Antolin.

Po salezijanskem svetu

Obnovitev cerkve v Boloniji

Pred petimi leti (1929.) je nenadoma zgrmela veličastna kupola v cerkvi Srca Jezusovega, ki je bila zidana že leta 1905.

Temelj je bil slab, ker je naplavina, pogosti potresi pa so večkrat premikali temelje pod cerkvijo, da je nastala razpoka v kupoli in 27. novembra se je z velikanskim hruščem sesula v cerkev. Težko je delati novo cerkev, pa še teže je razdrto popravljati, a vendar je bilo treba. Potrkali so na dobra srca, ki so se odzvala in prispevala k obnovitvi veličastne cerkve. Sotrudniki so se tukaj izkazali. Prispevki so prihajali in cerkev se je takoj začela popravljati in po petih letih je bilo delo na njej dovršeno. Zdi se dolgo pet let, pa pravijo stavbeniki, da za tako delo ni bilo nič predolgo.

Zdaj je spet lepa cerkev in se časti v njej božje Srce, ki je ali pa bo gotovo vsem, ki so pripomogli k obnovi, bogato povrnilo vsako žrtev, ki so jo doprinesli.

Bazilika Srca Jezusovega v Barceloni

Dva dni po don Boskovem obisku v Barceloni l. 1886. se je začelo delati za lepo cerkev na gori „Tibi dabo“ ob Barceloni.

Počasi se zida veličastna stavba, toda polagoma gre delo le naprej. Kraljevala bo nad velikim mestom in nad širnim morjem.

Nad Atenami se je dvigala Akropola in

vrhu templja gorostasni kip grške boginje Atene, ki je bila varuhinja kraja. Mornarji so že oddaleč zagledali konico njene pozlačene sulice in čelade. Na gori „Tibi dabo“ pa bo stal velik kip Jezusovega Srca, ki bo viden že daleč z morja, z razprostrtnimi rokami, kakor da kliče ljudem, ki plovejo po razburkanem morju: „Pridite k meni vsi! Tako ste zmučeni, pridite in jaz vas bom okrečal.“ Nima sulice, kakor jo je imela boginja Atena, ampak njegovo usmiljeno Srce se mu blesti na prsih, simbol ljubezni do vseh ljudi in simbol usmiljenja.

Leta 1911. se je odprla velika kripta ali spodnja cerkev, kamor zahaja neprestano obilo romarjev, ki se žele posvetiti presv. Srcu.

Ako bo delo tako napredovalo kakor zdaj, imamo trdno upanje, da bo prihodnje leto 1936. v mesecu majniku slovesno dovršena in posvečena, točno 50 let, kar so don Bosku odstopili zemljo, da se postavi veličastna bazilika. Blagoslovili bodo velikanski kip, ki bo kraljeval 54 m nad zemljo. Mnogo večji je kakor pa drugi spomeniki po Španiji. Tako največji spomenik Krištofa Kolumba v Barceloni meri 7 m, kip Srca Jezusovega bo pa visok 8 m. Samo glava meri 1.30 m. V notranjščini kipa je toliko prostora, da bi lahko udobno sedelo za mizo pet ljudi. Doslej je ta kip nad kripto, ki je že dovršena.

Poleg te bazilike se zida tudi salezijanski zavod, da bo popolnoma preskrbljeno za petje in cerkvene obrede.

To prelepo cerkev imajo v oskrbi salezijanci v katalonski provinci.

Marijina bazilika v Turinu bo povečana.

Bazilika Marije Pomočnice v Turinu se bo povečala, kajti že pred don Boskovo kanonizacijo je bila premajhna, kaj še'e sedaj, ko je začelo prihajati vedno več romarjev v veličastno cerkev! Don Bosko jo je zidal l. 1868. Postavil je tako veliko, kolikor je mogel. Bila je za tisti čas zares nekaj veličastnega, da so ljudje majali z glavami, češ, ali je don Bosko znored, da zida tako ogromno cerkev pa v predmestju, sredi polja? Izkazalo se je, da je don Bosko imel prav, kakor ima vselej, motili so se drugi ljudje. Ni nastala takša cerkev brez božjega navdiha. Že tedaj je v duhu videl, kako se bodo zgrinjale množice v to cerkev, zato je zidal tako veliko, kakor je premogel. Toda dandanes prihaja čedalje več ljudi in svetišče je postalo mnogo premajhno, saj ob velikih slovesnostih niti polovica ljudi ne more noter. Doslej je cerkev obsegala kakih 3.000 ljudi, prišlo pa jih je 6.000 do 7.000, torej je bila za polovico premajhna. Ljudestvo, kralji in knezi prihajajo čotit ne samo Marijo Pomočnico, ki ima svoj sedež prav tu, ampak tudi njenega velikega apostola in častivca — don Boska.

Koj po prazniku don Boskove kanonizacije, 27. aprila, se je pričelo z delom. Trajalo bo tri leta. V prvem letu bodo podrli prezbiterij, zato so že premaknili sliko Marije Pomočnice bliže, prav k nekdanjemu vhodu v presbiterij, k obhajilni mizi. Zdaj predstavlja bazilika odlomljeni križ, ki mu manjka gornjega dela glave. Letos poje torej le kramp, naslednje leto bodo pripravili temelje, nad katерimi se bo dvignila druga kupola in bo povečala prostor za polovico. Tretje leto pa bodo dvignili sedanjo kupolo za približno 20 m ter bodo poslikali dozidani del. 24. majnika 1938. leta bo slovesna posvetitev dodelane cerkve.

Iz naših zavodov

Rakovnik

Bravci našega Vestnika kaj radi bero novice iz naših zavodov, saj se iz njih zrcali naše salezijansko življenje na Slovenskem. Kako je pri nas na Rakovniku?

Praznik Marije Pomočnice

Omeniti moramo praznik Marije Pomočnice. Letos nismo zaprosili za znižano voznilo prav iz tega razloga, ker smo vedeli, da se večina naših ljudi pripravlja na evharistični kongres. Da bi pa dva-krat hodili v Ljubljano, jim niti čas niti gmotni položaj ne dopuščata, saj vemo, kako je hudo za denar. Mnogi pridejo po cele ure peš k Mariji, ker ne zmorejo niti za vlak, s sabo pa prineso malo kruha in kak prigrizek, tisto bore malo, kar imajo pa vržejo Mariji, prepričani, da jim bo Marija stokrat povrnila. Letos se torej za praznik nismo nadejali mnogo romarjev, pa vendar jih je več prišlo, kakor pa smo mislili. Proti večeru so prisnili tudi iz Ljubljane in najbližje okolice Rakovnika za procesijo z lučkami, kakor je vsako leto navada. Zares nismo mislili, da bo tako številna, kakor je bila. Tudi cerkev je bila vso noč polna. Ne veste, kako nam je dobro pri srcu, ko romarji prebijejo vso noč pri Mariji in ji neprestano prepevajo njene pesmi! Kar skoro hudo je človeku, da je cerkev,

Kip Marije Pomočnice v procesiji.

čeprav prostorna, pa vendar daleč premajhna, da bi mogli vsi noter. Zlasti za govore je bilo hudo, ker oni, ki so ostali zunaj jih prejšnji čas niso mogli slišati. Pa smo si omislili za tiste dni ojačevalec in postavili smo zvočnik, močan, da se je slišalo daleč dol po barju, in tako so lahko in takorekoč morali vsi prisostvovati cerkvenemu govoru, ki je bil tisti čas v cerkvi. Te naprave so romarji izredno

sv. rožnega venca, vse se je prepletalo v eno samo gorečo molitev k Mariji. Ta procesija, kakor vsaka, je spet pokazala globoko vero našega ljudstva do Marije in iskreno otroško ljubezen.

Zaključek šolskega leta

Letos smo imeli nekaj nad sto dijakov, ki so obiskovali gimnazijo v mestu. Kaj je za dijaka veseljšega kot je konec šol-

Belooblečene deklice spremljajo Marijo.

veseli, saj se jim ni treba stiskati in preprivati po cerkvi, ko pa na prostem prav istotako in še bolje slišijo nego v cerkvi. Naša cerkev je zelo lepa, tako pravijo vsi, ki prihajajo sem, in tako lahko se moli v njej, ker je tako nekam domača. Ima pa to napako, da se govor ponekad v cerkvi nekoliko slabo razume. Treba je zelo razločno govoriti. Tudi v tem oziru imamo to plo že'jo, da odpomoremo temu nedostatku, ki je lasten marsikateri veliki cerkvi.

Pred popoldansko procesijo je govoril gospod p. Ramšak in navduševal ljudi v ljubezni do Marije. Po govoru se je razvila prekrasna procesija, kakršne ni v Ljubljani, le ob kongresu smo videli veličastnejšo, sicer pa ne. Prišlo je mnogo Marijinih družb iz ljubljanske okolice in iz Ljubljane same ter mnogo občinstva, tako da se je razvila dolgi od Rakovnika proti Dolenjski cesti dolga in pisana procesija, ki jo je vodil mil. g. stolni prošt Ignacij Nadrah. Bilo je veliko število narodnih noš, ki tako lepo povečajo vsako slavnost. Marija je zopet šla s svojim ljudstvom s procesijo. Pesem za pesmijo se je vrstila, odpevi pri litanijah, molitev

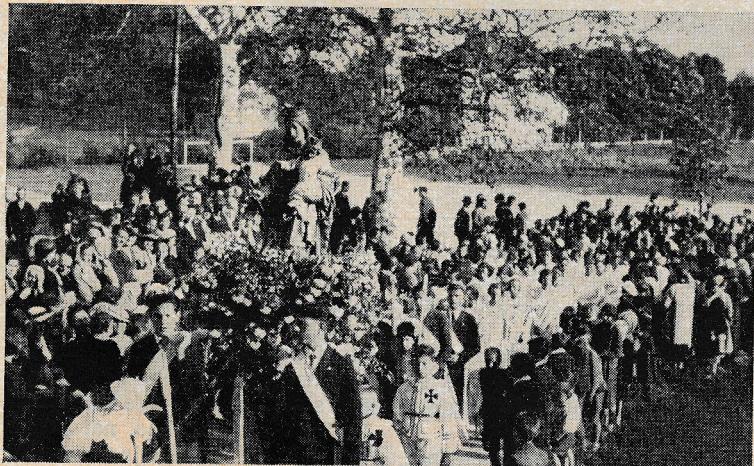
skega leta! Kakor vedno, tako smo tudi letos imeli bratsko kosilo, ko so predstojniki obedovali med svojimi gojenci. Razvila se je ona domača razigranost, kakršna je mogoča le pri salezijanski vzgoji. Dijaki so peli kuplete, prvošolček je prav lepo igral na harmoniko, dva sta zapela ono žalostno iz Kovačevega študenta: „Ljubi očka, draga mati, meni v šoli strašno slabo gre. V šoli mi ni več prestati, kruh študentov grenek je...“ Seveda vse to za šalo, saj ni bilo res tako. Naši dijaki so prav lepo zdelali, da jim lahko marsikdo zavida in čestita. No, pa so se predstojniki tudi trudili za nje, da so jih vselej sprašali, preden so šli v šolo in jim vse naloge pregledali. Zdaj so dijaki priznali, da je bilo prav tako! Potem so skupno prepevali naše lepe narodne pesmi, da je grmelo po obednici. V najlepšem razpoloženju so se poslovili z zavestjo, tako je eden izmed višješolcev pri govoru poudaril, da niso več zapostavljeni, ampak jih v šoli močno vpoštevajo, ker so med najboljšimi dijaki.

Pretužno pa je bilo slovo rokodelcev od zavoda. Pri akademiji, ki je bila vsa

v tako resnem nastroju in tako prežeta z žalostjo, da so bile solzne oči vsem, rokodelcem, ki so odhajali, in predstojnikom, ki so se poslavljali od svojih vajencev. Prišel je namreč odlok, da se rokodelske šole zapro, češ, ker so privatne. Tako dolgo so obstojale in se tako lepo razvijale, naenkrat pa kakor strela z jasnega, da so zaprte. Hvala Bogu, da je ona strupena burja, ki je pihala preko vrtov na-

Tam s hriba je svetil ves v žarnicah evharistični križ, ki so ga postavili možje okoličani. Tudi ta križ, ki sveti daleč tja do Iga in se celo s Krima tako lepo vidi, je tudi znamenje velike vere v našega Odrešnika, ki je prav s križem svet odrešil.

Zdaj bo na Rakovniku nekaj časa mir, pa nam ta mir ni všeč, kakor bi bila pusta pomlad brez cvetja in ptičkov, ki bi ne žgoleli.

Marija se vrača.

šega kulturnega delovanja in zamorila toliko dobrega in lepega, že odnehala in so se začeli lepši dnevi, da spet lahko z vedrejšim pogledom zremo v bodočnost. Kar nam je bilo nasilno vzeto, po pravici pričakujemo, da se nam vrne, kakor žele starši in naši gojenci sami, ki so prijokali domov, ker se ne bodo mogli več vrniti v tako izborne šole.

Ob evharističnem kongresu

Ob kongresu, katerega smo z vsem veseljem pričakovali, nas je obiskalo mnogo romarjev. Saj niso mogli drugače, kot da obiščejo tudi Marijo na Rakovniku, ki jim je tako dobra pomočnica v vseh potrebah. Čeprav izmučeni, pa so se vendar potrudili k Njej. Kakor je bilo določeno, so tudi pri nas romarji prečuli in premolili vso noč v naši cerkvi, tem rajši, ker so bili pri svoji Mariji, do katere imajo toliko otroškega zaupanja.

Ob kongresu je bilo vse mesto razsvetljeno, razsvetljena pa je bila tudi rakovniška cerkev, tako lepo vsa v lučkah, da se ljudje nagledati niso mogli.

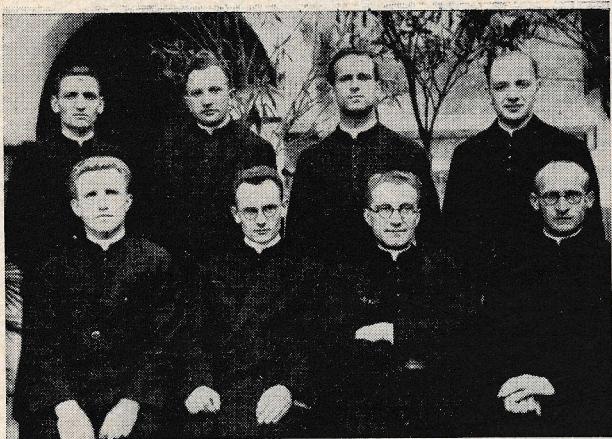
Tolažimo se, da čas hitro teče in kakor bi trenil, bo spet vse oživelvo v našem zavodu in se bodo razlegali srebrni glasovi naših dečkov po lepi cerkvi na Rakovniku.

Bivši gojenci

V nedeljo 1. septembra bo imela Zveza bivših salezijanskih gojencev svoj redni občni zbor na Rakovniku. Tiste dni bo v Ljubljani jesenski vzorčni velesejem ter se člani lahko poslužijo ugodnosti polovične voznine ter obiščejo velesejem.

Snidemo se na Rakovniku ob 8. Ob 9. bo sv. maša, ob 10. občni zbor, skupno kosilo, nato slikanje. Popoldne ste vabljeni na igro, ki jo priredi Zveza. Zaprosili smo tudi za dovoljenje srečolova. Ako pride od ministrstva do tačas ugodna rešitev, bomo imeli tudi srečolov v nedeljo 1. septembra.

Prosim vse tovariše zvezarje, da se v čim večjem številu udeleže tega občnega zabora, ker so tudi volitve celokupnega novega odbora, dosedanjemu odboru namreč poteče izvršilna doba.

Letošnji salezijanski novomašniki.

V petek 27. junija je vstopilo v Zvezko 27 novih članov, ki so končali na Rakovniku v strokovnih šolah 3. in 4. letnik ter odhajajo iz zavoda.

Ponovno prosim vse bivše gojence in oratorijance, tudi one, ki še niso včlanjeni v Zvezi, da se občnega zbora 1. septembra zagotovo udeleže.

Na svidenje!

Predsednik.

Naši letošnji novomašniki

V jutnjem somraku ljubljanske stolnice je v nedeljo 7. julija med 31 novoposvečenimi novomašniki prejelo mašniško posvečenje tudi osem salezijanskih novomašnikov. V tihem nedeljskem jutru jim je zasvetilo žarko sonce sreče. Kristus Kralj jih je izbral za svoje svečenike in jih je mazilil s svojim usmiljenjem. Po dolgih letih trudov in bojev so končno prispeli do tako zaželenega cilja — postali so maziljeni Gospodovi, sprejeli so pravico in dolžnost, da ponesejo njegovo ime svojim bratom, da jih krepčajo z njegovim presvetim telesom in napajajo z njegovo presveto krvjo.

To veliko veselje in srečo pa so delili z njimi tudi njihovi tovariši in predstojniki. Komaj so se zavedeli velikega trenutka in milosti, ki jih je povzdignila do tako velike časti in komaj so prišli nazaj na Rakovnik, da se zahvalijo Mariji Pomočnici in svetemu don Bosku za izkazane milosti, že so se zgrnili krog njih njihovi tovariši bogoslovci, ki stremijo za istim ciljem in so jim skupaj s predstojniki prav iskreno čestitali in prosili novomašniškega blagoslova. Kako ganljiv tre-

nutek! Pred par urami so bili še s tovariši enaki, zdaj pa isti tovariši in celo predstojniki pred njimi poklekajo, da prejmejo njihov novomašniški blagoslov! Kaj vse lahko naradi milost božja v kratkem hipu iz revnega in nebogljenega človeka!

V zavodu so bogoslovci svojim tovarišem novomašnikom priredili prisrčno slovesnost, ki je veljala za čestitke in slovo. Želeli so jim obilo blagoslova na novi svečeniški poti in v salezijanskem delovanju za ogroženo mladino.

Popoldne so pa po slovesnem blagoslovu novomašniki skupno podelili zbranim vernikom in vsej salezijanski družini novomašniški blagoslov.

Drugi dan pa so že večinoma odšli na vse strani v svoj rodni kraj, kjer jih njihovi dragi domači pričakujejo z odprtimi rokami.

Vsem novomašnikom Čehom, Slovakom in Slovencem želimo, naj jih vedno spreminja blagoslov Marije Pomočnice in priprošnja sv. don Boska, da bodo vzorni njegovi sinovi.

Veržej

V Veržetu smo se ob koncu leta močno razgibali. V dneh 11 — 12. maja smo imeli evharistično slavje. Na predvečer je bila v dvorani lepa akademija tudi za okolico na čast evharističnemu Kralju.

Naslednji dan smo obhajali velik praznik „evharistije“ s slovesno službo božjo. Popoldne so bili sprejeti najboljši mladeniči, ki jih vidite na sliki, v družbico Jezusa mladeniča. Ti hočejo s svojim življenjem posnemati ta vzvišeni vzor. — Po blagoslovu je bila v naši dvorani lepa sodobna igra „Mehiški mučenec“. Naših sotrudnikov in sotrudnic se je udeležilo lepo število, posebno, ker je bil ta dan shod sotrudstva.

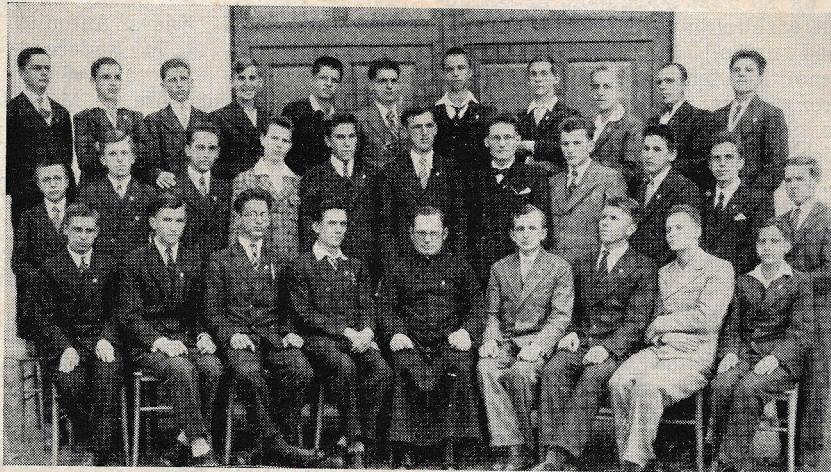
Dne 26. maja smo praznovali Marijo Pomočnico. Udeležba je bila zelo velika. Zanimivo je, da se tega salezijanskega praznika, ki je postal tako domač, udeležuje vedno več ljudi, tako da je vsako leto lepša procesija. Po končanih cerkvenih opravilih smo ponovili lepo in pretresljivo igro Slehernik, ki je več zaledla kakor pa marsikatera pridiga.

Izpiti bodisi doma bodisi na gimnaziji v Mariboru in Murski Soboti so nad pričakovanje lepo uspeli. Naši fantje so si mnogo prizadejali, zato jim je pa tudi Bog pomagal.

Marsikater fant, ki radi let ne more več v gimnazijo, mu je še vedno pot odprta do prelepega duhovniškega po-

izlet na prijazni Šimert, kjer je godba so-delovala pri blagoslovitvi evharističnega križa, nato pa smo se pri gostoljubni Klanjškovi družini pripravili za težko slovo.

Kako si je don Boskova Marija Pomočnica osvojila sreca okoličanov, je pokazal njen praznik dne 26. maja. Številni romarji, nekateri tudi po 7 ur daleč, so dopol-

Družba Jezusa mladeniča v Veržeju.

klica. Tudi ako je že pri 18. letu in morda malo čez, naj se oglasi pri vodstvu zavoda v Veržeju, (p. Križevci pri Ljutomeru). Dela je veliko na božjem polju, zato stopi, kdor čuti poklic, v Gospodovo službo! Pot je sicer malo dolga, zato je pa cilj toliko lepši.

Radna

Naš oratorij je stopil v drugo desetletje in žira vedno več fantov, posebno odraslih, v svojih vrstah. Mladeniški krožek je v dveh letih podvojil število članov. Zelo živahno je bilo letos delovanje dramatičnega odseka. Kar štirikrat zaporedoma je uprizoril zelo lepo, vzgojno in za doraščajočo mladino nadvse primerno igro „Luč z gora“, dvakrat na domačem odru, nato v Radečah in v Vidmu pri Krškem, kjer se ponovno zahvaljujemo vel. g. dekanu za njegovo ljubeznivost.

O veliki noči se je krožek udeležil procesije v Sevnici z godbo na čelu, ki je svirala tudi drugi dan v Boštanj pri procesiji. Osnoval se je tudi odsek katoliške akcije, ki je strnil najidealnejše fante v enotno fronto v delu za duše in Boga.

Našim rekrutom za slovo smo napravili

dne napolnili notranje dvorišče in z veliko pazljivostjo sledili globokim in prepričevalnim besedam o. Kamila iz Krškega. Med sv. mašo, ki jo je daroval vlč. g. Medvešček, dekan iz Vidma, je vsa množica z veliko pobožnostjo prepevala svete pesmi ob spremljavi godbe. Svoj višek je praznik dosegel pri popoldanski procesiji, katere se je udeležilo izredno mnogo mož in fantov, ter tudi več Marijinih družb — celo iz oddaljene julklošterske župnije. Procesija je na Radni redkokedaj tako dolga, kot je bila letos — a bila je tudi pobožna; res ginaljivo je bilo slišati, kako so posamezne skupine kar tekmovale v prepevanju Marijinih pesmi.

Po procesiji je bila na dvorišču akademija, v kateri smo počastili in proslavili Marijo Pomočnico s petjem in godbo, s prizori in deklamacijami.

Med tem pa ste se v zatišju zelenih kostanjev, košatih javorov in visokih topol bližali svoji prvi zrelosti dve žlahtni mlađadi salezijanskega naraščaja: kleriki študentje so podvojili svoje moči, da so se z vso vestnostjo pripravili za izpite; novinci pa se skrbno pripravljajo na srečni trenutek, ko se bodo vsega posvetili Bogu s svetimi zaobljubami.

Cerkev sv. Terezike na Kodeljevem

Radi priprave na evharistični kongres smo v delovanju za cerkev sv. Terezike na Kodeljevem nekoliko popustili. Prepričani, da so naši sotrudniki in sotrudnice tudi v zbiranju in delovanju za kongres med najbolj delavnimi, jih nismo marali motiti v tem delovanju. Zdaj pa, ko je kongres za nami, pa spet trkamo na Vaša goreča srca, dobri sotrudniki in sotrudnice, in v imenu sv. Terezike prosimo: „Vrnite se spet k delovanju za cerkev mogočne Čudodelke in ne mirujte, dokler ne bo veličastna stavba dovršena. Sv. Terezika Vam bo vse poplačala!“

Novi kubični metri

Kljub vsestranskemu delovanju za evharistični kongres ni manjkalo takih, ki jim delovanje za kongres ni zadušilo misli na cerkev sv. Terezike. Tudi v zadnjem času je lepo število takih dobrotnikov, ki so zbrali oziroma prispevali za kubičen meter. Od 15. aprila do 15. junija so poklonili za kubičen meter naslednji: Žužek Andrej — Juvan Julija,

— Šilih Jos. — Častelic Ignac — Obitelj Zupančič — Nanut Franc — Burkelc Alojzij (Din 1345) — Vzajemna zavarovalnica (Din 1000) — Škrbina Marija (Din 377) — Videmšek Tončka — F. I. Ljubljana. — Zibert — Čepon — Čepon Nuška — Videmšek Fani — Videmšek Marija (Din 400) — Černere Lizika (Din 455) — Obitelj Požar — Berčič Marija — Kodrič Roza — Knavs Antonija — Koritnik Marija — R. M. Radeče — Hauptman Marjeta — Horvat Uršula — Kocmura A. — Keršič Jože — M. J. Begunje — Štrucelj Frančinka (Din 573) — Rop Antonija — Slov. M. dr. Zagreb (Din 650) — Dolničar Pavla (Din 590) — Fear Terezija U. S. A. — Jazbec Mary U. S. A. — Krajnc Ema, Egipt. — Nekateri so darovali star srebrn denar (avstrijske krone) za cerkveno posodo. V isti namen en zlatnik A. S. Sv. Lenart.

Kip sv. Terezike

Dobra gospa iz Most se je odločila, da plača kip sv. Terezike za veliki oltar bodoče cerkve. Kip bo visok 3 metre. Na oltarju bo izgledal v naravni velikosti. Stal bo 13.600 Din. Izdeluje ga kipar Tine Kos. Dokler ne bo cerkev dovršena, bo izpostavljen v sedanji kapeli.

KNJIŽICE

Prihodnja številka bo že štirideseta! Ne morete si misliti, koliko dobrega storijo prav te male knjižice! Pa vendar jih mnogokje še ne poznajo. Veliko apostolsko delo je, širiti te male knjižice, saj so tako drobne, da se nihče ne bo dolgočasil ob njih in tudi tako zanimive, da je ne bo lahko odložil, preden je ni prebral. Da jih bodo ljudje vzljubili, jih morajo spoznati, spoznali pa jih bodo po gorečih naših sotrudnicah in sotrudnikih, ki naj jih z vso vnemo razširjajo! Danes mora biti vsak katoličan apostol v svoji okolici v marsikaterem oziru. Prav lepo apostolsko delovanje pa je, ako kdo širi dober tisk. Med dobrim tiskom pa so na odličenem mestu naše „Knjižice“, ki so še povrhu tako poceni, da vsak premore tisti dinar. Koliko dinarjev se po nepotrebnem proč vrže!

Poznamo mnogo takih, ki komaj čakajo na „Knjižice“, da izidejo, tako so se jim priljubile; brez njih kar biti več ne mo-

rejo. — V njih boste tudi vi dobili globoko versko izobrazbo, ki je zlasti v današnjih časih tako potrebna. Vsak pravi salezijanski sotrudnik in sotrudnica bi si morala vzeti za prijetno dolžnost, da bi širila med našimi ljudmi te male pa tako dragocene knjižice. Za vsako knjižico, ki jo spečate, boste dobili od kupca dinar, od Boga pa brez primere večje plačilo. Kot salezijanski sotrudniki ali sotrudnice imate kar dvojno dolžnost razširjati te knjižice: kot katoličan, ker moraš biti apostol in kot sotrudnik, ki ima prav isto nalogu.

Le malo več korajže, pa boste videli, da bo šlo! Brez truda pa tako ni nič!

Ako pa vam res na noben način ni mogoče razpečavati teh knjižic, pa jih vsaj zase naročite! En dinar si boste že pritrigli, koristi pa boste imeli, da sami ne morete premeriti koliko.

Izhajajo dvakrat na mesec, 24 številki stane 24 Din letno. Naročajo se na Rakovniku.

Milosti Marije Pomočnice

Najprespričnejše se zahvaljujem Mariji Pomočnici, sv. Janezu Bosku ter Mali Tereziki za večkratno pomoč v hudi bolezni. Posebno pa, da se mi ni bilo treba podvrediti težki operaciji. Zdravniki so vsi ugotovili, da brez operacije ne bo pomoci. Prišla sem v bolnišnico že tako slaba, da me niso upali vzeti na operacijo. Zdravniki so se zavzeli z vso silo za mene, da me ozdravijo najprej vnetja ledvič in oslabelosti srca, ki je udarjalo 140 — 150 krat na minuto. Bila sem že popolnoma izčrpana za ta svet. Šesti dan pa se mi je bula v trebuhi sama predrala in iztekla; in v tistem hipu so se začele smrtne težave; vsi navzoči so pričakovali zadnjega vzdihljeja, pa na priprošnjo dobre Matere Marije in drugih priprošnjikov sem se zopet čez kaki dve uri zavedela ter začudeno gledala svoje sosedne na posteljah, ki so se prav tako čudile, ker niso več upale, da bom še kdaj spregledala. Čez 11 dni sem šla pa že domov in zdaj se počutim zdrava bolj kot kdaj prej. To lahko potrdijo vse moje sobolnice, ki so bile od 20. — 30. marca 1935 v ženski bolnici v Ljubljani, soba št. 8. — Pred 11 meseci pa mi je kost na nogi stopila iz sklepa, druga kost pa se je zlomila. Nogo sem imela v gipsu. Čez en teden se z velikim zaupanjem zatečem k Mariji Pom. in sv. Janezu Bosku. Čez kako uro sem bila že uslišana, da sem brez operacije začela opravljati kuhinjska dela. Noga mi je hitro in popolnoma ozdravela. Za vse to Mariji hvala. *Uršula Zupančič*, Blanca (Sevnica ob Savi).

Bil sem jako bolan. Hodil sem k domačemu zdravniku, kateri pa mi ni mogel nič pomagati. Tedaj sem se obrnil na Rakovnik in dal za sveto mašo in devetdnevico na čast Mariji Pom. Častiti gospodje z Rakovnika so mi naznancili uro, kdaj se bo maša opravila, tako sem se v duhu udeležil sv. maše in bil uslišan, tako da se zdaj čutim popolnoma zdravega. *Andrejček Lavrenčič*, (Italija).

Ljubi Bog nam je poslal težave in bolezni. Hčerka je bila tako bolna in nervozna, da sem mislila, da bo pamet izgubila. Začela sem opravljati devetdnevico v čast Mariji Pom., sv. Janezu Bosku in sv. Mali Tereziki. Obljubila sem, da bom ku-

pila 1 kub. meter zidu za Terezikino cerkev, ako bom uslišana. In res, dekletecje je popolnoma ozdravelo. Tisočkrat hvala Mariji. *T. F.*, U.S. Amerika.

Že večkrat sem obljudila Mariji Pom., da se ji bom javno zahvalila, ako me usliši v stiskah in bolezni. Vselej mi je milostno pomagala. Lansko leto sem se hudo ponesrečila, a Marija me je na čudovit način obvárovala: težek voz je šel čez mojo nogo, mislila sem, da ne bom mogla nikdar več hoditi. A hvala Bogu, po Marijini priprošnji že lahko hodim celo brez palice. *Dolinar Marija*, Črni vrh.

Lansko leto sem bila trikrat operirana na jetrih. Vsi so dejali, da sem na smrt obsojena. Zdravniki so obupali nad mojim zdravjem. Marija Pom. pa je vendar uslišala mojo prošnjo in mi prišla na pomoč. Zdaj sem že precej zdrava. Za to veliko milost se prisrčno zahvaljujem. Obenem pa se priporočam v molitev še v drugih hudič stiskah in težavah. *T. Č.*, Kapela.

Sv. Mali Tereziki se prav presrčno zahvaljujem, da me je rešila hudič zobnih bolečin, ko že nobeno zdravilo ni več pomagalo. Zob, ki se mi je po trikratnem brezuspešnem izdiranju zelo zdrobil in razbolel, me je po zadnjem ruvanju nehal boleti, ko sem se malo prej zatekel k Mali sv. Tereziki ter ji obljudil devetdnevico in še nekaj. *Jakob Šešerk*, Sv. Jurij ob Ščavnici.

Iskrena hvala Mariji Pom., ker mi je milostno povrnila ljubo zdravje. Bila sem zelo v nevarnem položaju. Morala bi izgubiti roko, sicer bi bilo v nevarnosti moje življenje. Dva meseca nisem čutila nič življenja v roki, a vendar je nisem pustila odrezati. Zatekla sem se k Mariji Pom. v devetdnevici in obljudila očitno zahvalo. Marija mi je zares pomagala. Tako po devetdnevici se mi je obrnilo na bolje. Zdaj sem že skoraj popolnoma zdrava. *Župec Alojzija*, Iška Loka.

Mariji Pomočnici, sv. Janezu Bosku in Mali Tereziki se zahvaljujejo: *Schitnik Karla*, Št. Vid nad Ljubljano, za ozdravljenje v težki bolezni; — *Poteko Terezija*, Sv. Pankrac, (Grize), za pomoč v zelo težki zadavi; — *N. Š.*, Semič, za ozdravljenje vnukinje; — *M. Š.*, Javornik, za zdravje in za srečen izid v važni zadavi; — *K. J.* Semič, za pomoč v težki bolezni in se priporoča še za nadaljnje varstvo; — *Gradišnik Matilda*, Sv. Lenart nad Laškim, za večkratno uslišanje v dušnih in telesnih stiskah; — *Marjeta Pucelj*, Breg pri Ribnici, za srečen izid operacije; —

isto *Prelog Jožeta*, Križevci pri Ljutomeru; — *Kropar Franc*, Cerkle pri Krajanu, za hitro pomoč in ozdravljenje otroka v nevarni bolezni; — *Žitko Tončka*, Kamnik, za večkratno uslišanje, iz hvaležnosti daruje srebrno srce; — A. B., Črnomelj, za uslišanje v važni družinski zadevi; — *Tončka Hočevar*, Rakovca pri Kranju, za ozdravljenje proti vsemu pričakovanju; — *Ivana Koršč*, Kot (Ribnica), za pomoč v veliki stiski; — *Marija Razinger*, Blejska Dobrava, za veliko pomoč in olajšanje v bolezni; — O. K., Radomlje, za pomoč v raznih potrebah; — M. B., Š., za ozdravljenje težke bolezni; — *Marija Jerman*, Komenda, za ozdravljenje težko bolne noge; — M. B., Dob, za ozdravljenje živine; — J. V., Sevnica, za zdravje svoje hčerke v hudi bolezni; — M. P., Teharje, za ozdravljenje živine; — *Neimenovana*, Št. Vid pri Stični; — N. N., Št. Vid pri Stični; — *Zadravec Antonija*, Sv. Miklavž pri Ormožu, za uslišanje v zelo važni in težavnji zadevi; — *Janše Frančiška*, za čudežno pomoč, zlasti v bolezni svojega otroka; — P. M., za pomoč v hudi stiski zoper svoje nasprotnike; — *Jedert Frančelj*, za večkratno uslišanje v dušnih in telesnih zadevah; — M. K., za hitro pomoč v bolezni; — A. N., za uslišanje v hudi stiski; — J. M., M., za uslišanje v hudi stiski; — Prof. M. S., Ljubljana, za zadobljeno zdravje v težki bolezni.

Za zdravje se zahvaljujejo: *Čeh Terezija*, Sv. Lovrenc v Slov. goricah; — M. L., Vojnik; — A. T., Dravograd; — M. S., Sevnica; — *Perko Katarina*, Videm - Kompolje; — *Jerala Marija*, Sp. Šiška; — *Neimenovana*, Komenda; — *Snoj Ivana*, St. Jakob ob Savi; — *Kropivšek Rozalija*, Motnik; — *Svetec Frančiška*; — *Neimenovana*, Semič; — *Rezika Zupanc*, Sv. Križ ob Krki; — *Teršan Mana*, Smlednik.

Zahvale za uslišane prošnje: *Korošec F.*, Sv. Lenart v Slov. gor.; — *Bergant Zlata*, Ljubljana; — M. S., Šoštanj; — *Kavka Marija*, Št. Pavel pri Domžalah; — *Rihar Frančiška*, Polhovgradeč; — D. L., Ljubljana; — P. J., Ljubljana; — R. Rozalija, Artiče; — *Škorjanc Roza*, Kotoriba; — *Mlinar Mihael*, Zidani most; — *Zaplotnik Marija*, Ljubljana; — *Mihelič Katarina*, Sodražica; — *Neimenovana*, Mirna peč; — *Neimenovana*, Velike Lašče; — N. N., Št. Vid pri Stični; — *Brodnik Ana*, Cleveland — *Leskovec Marija*, Rovte.

Don Boskova pomoč se čuti po vsem svetu. Tako nam prihaja iz daljnega Suez-a vest o čudežnem ozdravljenju na don Boskovo priprošnjo.

Milosti sv. Janeza Boska

Mala Tilka je bila tako bolna, da je zdravnik čisto obupal nad njenim ozdravljenjem. Izjavil je, da ni nobene pomoći več. Nemudoma smo jo odpeljali v Egiptsko bolnico, kjer so koj dognali da ima davico, zato so jo prenesli v oddelok za kužne bolezni. Šla sva tja, da ji vsaj zadnje ure olajšava, ker nisva mogla prepustiti najinega angela brezčutnim zdravnikom in oskrbi mohamedanskih bolničarjev.

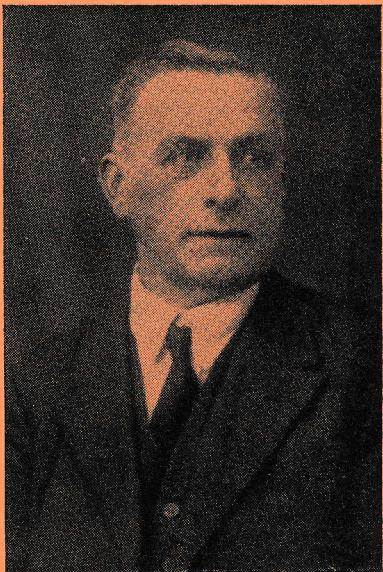
Primarij bolnice je ponovno poskusil z injekcijami proti davici, pa je bilo vse zman. Okoli 6. zvečer je deklica začela umirati. Pomagali so ji s kisikom, dokler so ga še kaj imeli v zalogi. Okrog devete ure so izčrpali vso zalogo. Mala Tilka se čudno zgane in de: „Dajte mi Jezusa, obhajilo bi rada!“ Tako smo poslali v salezijanski zavod po gospoda; prišel je ravnatelj zavoda, pa je prinesel mali ne samo Jezusa, ampak tudi relikvije sv. Janeza Boska. Dejal jih je na vrat male bolnice. Ni preteklo pol ure, pa je hropenje minulo. Smrtne nevarnosti ni bilo več; kakor v trenutku se je zboljšalo njeno stanje. Vsi smo bili mnjenja, da je don Bosko storil čudež. Deklica je začela mirno dihati, oči so se ji zapirale in zaspala je, dalj časa mirno spala ter se v tem snu okrepila. Naslednje jutro je primarij bolnice, mohamedanec, na veliko začudenje, da deklica ni umrla, moral priznati, da je bilo ozdravljenje čudežno. O, don Bosko, kako smo ti hvaležni! Zdaj je naša Tilka popolnoma zdrava. Le tebi se moramo zahvaliti za njo. Pa jo tudi tebi darujemo. Naj bi bila tudi ona apostolka one velike ljubezni, ki si jo ti raznesel po vsem svetu, če je taka božja volja.

Suez, 1. oktobra 1934.

Henrik in Ines Menestrina.

Zahvala don Bosku za večkratno uslišano prošnjo, *Ceglar Marija*, Stična. — Za uslišanje v težki zadevi se zahvaljujejo sv. don Bosku *Ferenc Ivana*, Sv. Jurij ob Ščavnici; isto *Neimenovana*, Ljubljana. — Iskrena zahvala za zdravje mojega 4 letnega otroka, *Peternelj Marijanca*, Gor. vas.

*Uredil dr. Franjo Knific. — Izdaja salezijanski inspektorat na Rakovniku v Ljubljani.
Odgovoren za sal. inspektorat in sal. tiskarno Pavel Alfonz.*

† Ivan Elsner, Vodmat.

Gospod Elsner je bil odličen salezijanski sotrudnik. Ko se je postavljal Mladinski dom, je bil on zraven in pridno pomagal ter druge navduševal za dobro delo, ki se je začenjalo v ljubljanskem predmestju. Bil je odbornik društva za Mladinski dom in je sodeloval z nasvetom in dejansko. Nanj so se obračali za svet, ker je bil preudaren mož in je vedno pravo zadel. V veliko zaslugo mu je treba šteti to, da je ostal temu delu za mladino neomajno zvest, čeprav ga je marsikdo le od strani gledal in mu ni bil naklonjen. Gospod Elsner pa je doumel veliki pomen dela, ki se je tam v predmestju začenjalo, zato ga je na vso moč podprt in ni gledal ne na desno ne na levo. Vsako leto posebej je opomnil, da je treba prositi za podporo Vzajemno zavarovalnico, pa je v resnici potem pri seji tudi govoril za to, da naj se pomaga Mladinskemu domu. In pomoč je prišla. Zlasti pa tedaj, ko je bil Mladinski dom v zelo kočljivih trenutkih za svoj obstoj, je gospod Elsner spregovoril besedo na merodajnem mestu in zaleglo je, Mladinski dom je bil rešen.

Pa tudi sicer je bil salezijancem izredno naklonjen. Ko je bilo zlasti v zadnjih časih treba kakega kratkoročnega posojila in se nikjer ni dobilo, smo se obrnili na

gospoda Elsnerja in on je takoj izposloval ter pomagal mnogokrat iz zadrege. Ta je bil zares pravi salezijanski sotrudnik, ker se je vselej potrudil ko je bilo prijeti na tem ali onem koncu ter pomagati don Boskovi stvari. Saj je don Boska tako goreče častil, da je bila in je še njegova družina tako vneta za don Boska.

Bog ga je v svoji nedoumljivi modrosti poklical k sebi po plačilo prav tedaj, ko je bil v največjem delu za božjo stvar. Izvoljen je bil za predsednika krajevnega odbora za evharistični kongres. Kot predsednik odbora za zidavo nove cerkve Mali Cvetki na Kodeljevem je bil ves vnet za to novo svetišče.

Kjer se je podvzemalo kako delo, ki je bilo za Boga in za duše, tam je bil gotovo zraven gospod Elsner in sicer na prvem mestu, v prvi vrsti prvi. Salezijancem ostane nepozaben.

Bog mu bodi bogat plačnik!

† Ana Zorman, Vodmat.

Še druga opora Mladinskega doma na Kodeljevem je padla. Ta skromna pa izredno delavna in podjetna sotrudnica je vsa gorela za Mladinski dom. Prav nasploh je imela svojo hišico, onstran Ljubljance. S svojo skrbjo za napredek tega doma, ki je tako prav prišel prebivalcem moščanske občine, je bila salezijancem v spodbudo, da kljub težkim razmeram niso gubili poguma, kajti dokler imamo take sotrudnice, kakor je bila Štrukljeva mama, ki je lani umrla, in Zormanova Ančka, se bo še dalo delati. Bodisi za dobro ime bodisi za gmotno stran Mladinskega doma je bila vedno ona med prvimi sotrudnicami, da ne rečem prva, ki se je z vsemi močmi za to zavzela. Bila je sotrudnica ne samo z nasvetom, kako bi se ta in ona stvar najbolje uredila, da bi bilo ljudem prav, ampak se je sama lotila dela, kjer koli je bilo treba pomagati. Pomagala je z osebno žrtvijo in pustila tudi svoj posel na domu ter prihitela v Mladinski dom pomagat. Po večkrat na teden je pometala kapelico in tega ni hotela nikomur prepustiti. Štela si je v preveliko čast, da sme Bogu in Lurški Mariji pripraviti čeden stan. Tudi Bog in Marija sta ji pripravila zato prelep stan v nebesih, saj je bila tako vneta za nju.

Naj ji sveti večna luč!

Evharistični cvetovi. — Evharistični kongres je zapustil v vseh tako mogočen vtis, da morajo sadovi ostati trajno v dušah. K temu bodo pripomogle mične igrice in deklamacije P. Krizostoma v zbirkie: „Evharistični cvetovi“. — Dobi se pri založniku A. Sfiligoju v Ljubljani in frančiškanskih samostanah. Cena 6 Din.

Molitvenik „PRI BOŽJEM SRCU“

je pošel. Vedno prihajajo nova naročila, katerim žal ne moremo več ustreči. Ta molitvenik presv. Srca je postal zelo priljubljen. Vsi, ki ga še nimajo pa si ga želijo nabaviti, naj malo potrpijo, pripravlja se pravkar druga izdaja.

Imamo pa še v zalogi druge lepe molitvenike:

DUŠNA MLADOST (v čast Mali sveti Tereziki),
zlata obreza 12.— Din, rdeča obreza 8.— Din.

DUHOVNE VAJE (premišljevanja in molitve, z natančnim ogledalom in izpraševanjem vesti)
zlata obreza 16.— Din, rdeča obreza 12.— Din.

HOJA ZA KRISTUSOM

rdeča obreza 8.— Din. Po pošti stane vsaka knjiga 1 Din več.

SVETE PESMI

Vezane 6 Din, 4 Din nevezane.

„**KNJIŽICE**“. Ako jih še ne poznate ali nimate, Vam nudimo sedaj prav izredno ugodnost, da si jih nabavite. Naročite jih takoj (najceneje Vas pride, ako naročite kar po položnici, s katero pošljete vsoto).

12 različnih knjižic samo Din 10 s poštnino vred — 25 različnih knjižic samo Din 20 s poštnino vred. — Vsak dober sotrudnik in vsaka vneta sotrudnica naroča in širi naše „Knjižice“.

Izdali smo nove lepe razglednice in podobice Jezusa mlađeniča in Sv. don Boska (slikal B. Jakac). Slike so štiribarvne na lepem umetniškem papirju ter delajo čast slikarju — umetniku in naši tiskarni. Sezite po njih!

Posamezna razglednica stane 1 Din, posamezna podobica stane 0.50 Din.

Pri večjem odjemu damo znaten popust. Po pošti ne moremo pošiljati manj kot 10 razglednic ali podobic, razen če naročite skupaj z drugimi tiskovinami.

„Večna molitev“ je splošno znani molitvenik, ki je zdaj še posebno na mestu, saj bo pomagal ohraniti sadove evharističnega kongresa z zadostnilimi molitvami pred zapuščenim Bogom v tabernaklu. — Cena vez. z rdečo obrezo Din 44.

„Vrtnice“. Lepa knjiga in lepa misel: To naj bi bile junijске šmarnice v čast Jezusovemu Srcu! Kot nabožno čtivo pa je knjiga vedno uporabna. Sezite po nji! — Cena broš Din 15. vez. Din 22.

Ako je naslovnik umrl ali spremenil bivališče, vrnite list na:
VODSTVO SALEZ. SOTRUDSTVA, RAKOVNIK - LJUBLJANA